ПРОМІНЬ

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

PROMIN

Ч. 12 ГРУДЕНЬ 1991

No. 12 DECEMBER 1991

ПРОМІНЬ

Ч. 12 ГРУДЕНЬ РІК XXXII

видає

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Виходить раз у місяць

Редактор — Олена Гринь
Адміністратор і англомовний редактор — Маруся Тарнавецька-Зурек

PROMIN
842 Main Street
Winnipeg, Man. Canada
R2W 3N8

Річна передплата в Канаді $17.00
Передплата до інших країн $20.00
Одне число ..... $ 2.00

Редакція застерігає собі право скорочувати та поправляти надіслані матеріяли.

PROMIN

VOL. XXXII DECEMBER No. 12

Published by
UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA
Monthly

Editor — Olena Hryn
Administrator and English Editor — Marusia Tarnawecka-Zurek

PROMIN
842 Main Street
Winnipeg, Man. Canada
R2W 3N8

Subscription in Canada $17.00
Other countries $20.00
Single copy ..... $ 2.00

The editors reserve the right to edit submitted materials.

Second Class Mail
Registration Number 1925
International standard Serial number
ISSN 038021-40

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada

ЗМІСТ

Рух — це явище, яке дало нації крила 1
Григорій Сім'я — Українська хвиля 2
„Я гордий, що українець" 3
Саскачеван багатий не тільки хлібом 3
Олена Гринь — Український козацький визвольний рух 4
500 річчя запоріжського козацтва 4
Марта Богачевська-Хом'як — Союз Українок у міжвоєнний період 5
Наталя Когуська — Століття поселення українців у Канаді і українська жінка 8
Спростування 10
Квіти незабутнім 11, 32
У першу річницю упокоєння світлої пам'яті о. Василя Бойчука 12
Бл. п. Софія Данильчук 12
Бл. п. Марія Гребенюк 13
Нашим Дітям
Анастасія Міненко — Для небесного гостя 23
Зміст XXXI річника 25
Зміст XXXII річника 29

CONTENTS

Essay Contest 15
David Chorney: Like Many Families in Ukraine 15
Current Affairs: Helen Raycheba: Update on the Story of Thalidimide in Canada 18
Health — Beat the Bug — Get a Shot 19
How to Distinguish — Cold or Flu? 21
Convenor's Report — Nellie Seniw: Consumer Concerns, part 3 22
Promin Press Fund 33

На першій сторінці обкладинки — мал. Василя Лопати

РУХ — ЦЕ ЯВИЩЕ, ЯКЕ ДАЛО НАЦІЇ КРИЛА

Цей вислів належить Іванові Драчу, письменникові, який очолив Народній Рух України, заснований у Києві у вересні 1989 р.

Після цього в усіх містах США, Канади і Австралії організувались товариства прихильників Народнього Руху України.

Про це все писалось в „Промені" в грудні минулого року (ч. 12, 1990).

Кінцева мета — створення незалежної української держави.

І ось 24-го серпня 1991 р. надзвичайна сесія Верховної Ради УССР прийняла Акт про державну незалежність України. Це велике досягнення, приймаючи до уваги факт, що в Верховній Раді України депутати-прихильники Руху — були в меншості. Це сталося тому, що частина депутатів, членів комуністичної партії України (КПУ), заявили про вихід з партії і підтримали Акт державної незалежності України. Одначе було додано, що чинність Акту має підтримати **всенародній референдум**, який призначений на день виборів президента — 1-ше грудня. І ось перед українським народом велике завдання — підготовка до всенароднього референдуму. Верховна Рада України видала спеціяльне звернення до народу.

ЗВЕРНЕННЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ ДО НАРОДУ

Шановні співвітчизники!

1 грудня ми маємо зробити свій вибір — висловитися щодо Акта проголошення незалежності України. Це вибір для себе, для своїх дітей та онуків, для поколінь прийдешніх. Ми не маємо права помилитися. Хай кожен з нас у хвилину визначення залишаються сам на сам зі своєю совістю і своїм розумом, щоб ніхто і ніщо, крім відповідальності перед народом і майбутнім, не могло вплинути на волю кожного, бо в наших руках — доля молодої незалежної держави, доля Батьківщини, рідної землі.

Акт проголошення незалежності України — це не витвір політиків, депутатів чи партій. Незалежність — мрія наших батьків і прадідів, рівність із іншими народами, величезна праця й безмежна відповідальність, почуття гордості за свій народ і його державність, любов до отчого дому і вірна дорога в майбутнє. Це об'єктивна потреба.

Але незалежність — це не самодостатня мета, не політичний маневр, а засіб досягнення такого економічного, політичного, екологічного і культурного стану країни, користуючись яким більшість народів планети досягла поваги і добробуту, прогресу і демократії.

Акт незалежності — це продовження і реальна дія Декларації про державний суверенітет України, логічний підсумок всього суспільного розвитку останніх років, розуміння необхідності й невідкладності кардинальних змін у нашому житті.

Ми маємо величезний економічний і ресурсний потенціал, підтримку в світі, наш народ працьовитий і мудрий, а тому ми переконані у правильності обраного шляху. Ми віримо, що тільки незалежна Україна може забезпечити своєму Народові, до якого належать не лише українці, а й росіяни, болгари, угорці, євреї, білоруси, молдавани та інші національні групи нашої землі, високий добробут і вільне життя.

Незалежність України — невід'ємне право народу, передбачене Статутом ООН, самостійно приймати політичні і міжнародні рішення, обирати собі друзів і партнерів у світі.

Незалежність України — єдина можливість зупинити зубожіння нашого народу і створити гідні наших людей такі ж умови життя, праці і відпочинку, якими відзначаються передові країни світу.

Незалежність України — не відчуження і самоізоляція від світу, а лише потреба жити власним розумом, власною працею, відповідаючи за кожен свій крок і відчуваючи реальні результати своїх трудових і творчих зусиль.

Незалежність України — це право і обов'язок збудувати правову демократичну цивілізовану державу, де основними цінностями будуть реальність прав і суверенітет особистості, гарантованість розвитку і гідності кожного громадянина, представника будь-якої національ-

ності, всебічна повага до кожної етнічної меншини, що живе на українській землі.

Іншого шляху, крім незалежності, для України немає.

Такою є позиція Верховної Ради. І тому, довіряючи мудрості і політичній зрілості народу України, ми свідомо йдемо на Всеукраїнський референдум. Ми закликаємо вас підтримати Акт проголошення незалежності України.

Співвітчизники! Будьмо єдині в прагненнях наших, в розбудові незалежної державності України! Наша земля пережила багато кривд і страждань, неволі, лихо засівало її — тож 1 грудня сама історія дає нам шанс, можливо, останній, стати справжніми громадянами, творцями своєї держави, будівниками „власної хати", де панують „своя правда, і сила, і воля".

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Будемо молити Бога, щоб Він усвідомив наших братів в Україні, що єдиний шлях до добробуту країни — Незалежна Українська Держава.

„Свою державну незалежність ми виборювали протягом тисячоліть. Для нашого народу це чи не останній історичний шанс, і ми його маємо використати сповна. З цього шляху ми вже ніколи не зійдемо, бо іншого вибору у нас нема. Тільки, як писав великий Кобзар, у своїй хаті і правда і воля. А за правду ми боротимемося до кінця. Більше як п'ятдидесятимільйоновий народ з його високою культурою має і мусить бути господарем, а не приймаком на своїй землі. Це наше одвічне право".

Василь Шкуратівський
„Культура і життя"
2 листопада 1991 р.

Григорій Сім'я

Григорій Сім'я — 72-х річний вчитель-пенсіонер м. Козова, Тернопільської обл. Ці вірші автор розказував на святі Козацької слави.

УКРАЇНСЬКА ХВИЛЯ

І безсніжна зима, і злий вітер колючий.
З неба дощик холодний дрібний капотить.
Та ніщо не спинило порив той жагучий
Всіх людей, що за руки взялися в ту мить.

Шикувались лави народні єдині
На землі моїй рідній, великій, святій.
В стрічку едності, злуки синів України
Східні й західні разом ставали у стрій.

— Україно, єднайся! — лунає у Львові, —
— Українці, єднайтесь! — Тернопіль співа. —
— Ми єдиний народ, будьмо в згоді й любові, —
— Мовить Київ, і Луцьк, і моя Козова.

В день великий, святий української злуки
Ми виходим на новий братання поріг.
П'ятдесять нас мільйонів, з'єднаємо ж руки,
Щоб ніхто роз'єднати нас більше не зміг.

Від Дніпра до Торонто, Сіднея жаркого
Майорить синьо-жовтого прапора цвіт.
Україна не знала ще свята такого,
Щоб на лінію єдності став цілий світ.

Ти в нас мати єдина, єдина родина,
Ти завжди для нас щастям і смутком була.
Нехай в кожному серці живе Україна!
Україні моїй вічна слава й хвала!

24 січня 1990 р.

X X X

Україно моя, ти встаєш із колін,
Ти виходиш з чужинського броду,
Чуєш всюди гуде щастя радісний дзвін,
Сповіщаючи волю народу.

Україно моя, чуєш сурма гуде,
Нас до праці свобідної кличе.
Україно, день світлий щасливий гряде,
Він героїв твоїх возвеличить.

21 липня 1990 р.

„Я ГОРДИЙ, ЩО УКРАЇНЕЦЬ"

К. Селіверстова (доцент, кандидат педагогічних наук) відвідавши Канаду, написала статтю, яку присвятила 100-літтю першопоселення українців у Канаді. Наведемо кілька думок, порушених в статті.) *Редакція.*

„Пишу ці рядки, сподіваючись, що приклад наших земляків (канадців — О.Г.), які живуть далеко від України сприятимуть усвідомленню своєї національної гідности".

В Національному архіві в Оттаві вона прочитала рядки, викарбувані на плиті: „1891 Іван Пилипів і Василь Єлиняк започаткували масове українське поселення в Канаді. Ідучи слідами цих піонерів, канадські українці збагатили всесторонній розвиток Канади. Вони здобули для хліборобства мільйони акрів цілинної землі, залишили на мапі Канади більше як 130 українських назв місцевостей. Тисячі українців служили у збройних силах Канади під час обох світових воєн. Зробивши вклад у промисел, торгівлю, всі професії країни, українці дали 79 членів Федерального і провінційного парламентів. Сьогодні є понад півмільйона канадців українського походження, 80 процентів з них народжені в Канаді". Запис зроблиний англійською, українською і французькою мовами.

„Що ж допомогло українцям у Канаді вистояти і довести себе як самобутню націю?" — ставить питання українка з України. І каже: „відповідає на це саме життя".

Українці Канади люблять свою країну, з якої вийшли. Свою пам'ять, любов до рідної землі передають дітям та онукам, посилають своїх дітей до Недільної і Української школи. Значне місце в житті української школи займають свята. Їх небогато: день св. Миколая, Шевченкове свято, день Мами. Готуються до цих свят і батьки і діти. Велике значення мають і організації, які фінансуються і підтримуються батьками.

У святкові дні Різдва, на Великдень, Шевченкове свято і батьки і діти вбираються у вишивані сорочки. У кожній родині обов'язково присутні вишиті рушники, серветки, подушки. Писанки традиційно виставляються в осередках культури.

В якій читанці в Україні ви прочитаєте: „я гордий, що українець"? — запитує гостя.

„Думаю, що досвід діяспори нам може знадобитись" — приходить до висновку К. Селіверстова.

САСКАЧЕВАН БАГАТИЙ НЕ ТІЛЬКИ ХЛІБОМ

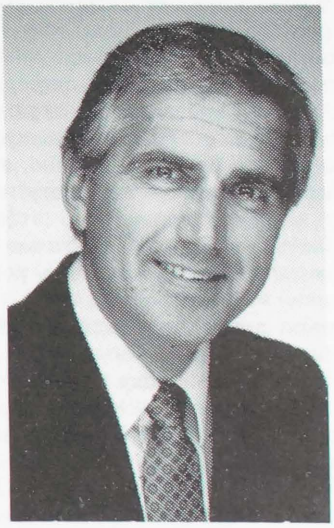

Велика кількість визначних українців, людей сильних духом і обдарованих розумом, вийшли якраз із цієї багатої хлібом провінції — Сакачевану.

Ми удостоїлись честі мати генерал-губернатора Канади Романа Гнатишина.

Ми, жінки, удостоїлись честі мати лейтенант-губернатора Саскачевану Сильвію Федорук. З великою приємністю і гордістю ми слухали її виступ на 47 з'їзді Союзу Українців Самостійників, коли ми святкували 65-ліття Союзу Українок Канади.

В жовтні місяці саскачеванці вибрали нового прем'єр-міністра Саскачевану Роя Романова. Це він обіцяє прикласти всіх зусиль і вміння, щоб вивести провінцію із економічного застою, піднести економіку провінції на вищий рівень.

Йому, як і кожному з нас, українців, дорога Україна, яка прямує до повної державної незалежности. Це його слова: „українці приклали багато сил, щоб Канада була незалежною, а тепер настав час, щоб українці Канади допомогли Україні".

Як канадець українського роду він підкреслив, що найбільше поважає чесність, справедливість, і незалежність.

Саскачеванці, ви вибрали доброго прем'єра.

Слава Саскачевану!

Редакція „Променя"

УКРАЇНСЬКИЙ КОЗАЦЬКИЙ ВИЗВОЛЬНИЙ РУХ

Український козацький визвольний рух є однією з найяскравіших сторінок літопису боротьби рідного краю за політичну і державну незалежність.

В останні роки почалося відродження козацьких традицій, звичаїв. В Україні вже діє чимало козацьких осередків (коші, курені, сотні, братства). І не тільки в Україні, кубанські і донські козаки затверджують статути козацьких земляцтв, вибирають отаманів.

Могутній козацький рух, часто всенаціонального характеру, сприяв розвиткові українського відродження в XVI-XVIII ст.

Центрами розвою науки, освіти були українські академії: Острозька — в 1576 р., Києво-Могилянська — з 1615 року.

В епоху козаччини на Україні поруч із академіями, а також братськими: церковними школами, школами народніх мистецтв і ремесел були січові (на Запорожській Січі) і козацькі школи.

Одним із навчальних підручників шкіл була **„Козацька читанка"**. Примірник цієї книжки дивом-дивним зберігся в Одеській науковій бібліотеці. Він красиво оздоблений українським орнаментом. Матеріал читанки містить юридичні, історичні, географічні і літературні відомості.

Це все помагало Україні стояти на високому освітньому рівні. Так архидиякон Павло Аленський, супроводжуючи Антіохійського патріярха Макарія до Москви в 1654-1657 роках, писав про Україну: „по всій землі козаків ми помітили прекрасну рису, яка викликала наше здивування: всі вони, за вийнятком небагатьох, навіть більшість їх жінок і дочок, уміють читати і знають порядок церковних служб і церковного співу...., дітей більше, ніж трави, і всі вони вміють читати, навіть сироти". Це все було тому, що школи, як січові так і козацькі, діяли на демократичних і гуманітарних принципах. Всі учні разом із батьками, педагогами брали активну участь у реалізації народніх традицій, звичаїв і обрядів.

Тепер, коли козацький рух відновляється, „треба активніше відкривати школи народніх мистецтв. Учні сучасної школи виявляють бажання організовувати групи юних козаків, козацькі табори праці і відпочинку" — пише кандидат педагогічних наук О. Руденко.

Добрий приклад і для нас, українців в Канаді.

Олена Гринь

500 РІЧЧЯ ЗАПОРІЖСЬКОГО КОЗАЦТВА

(НЕ ТІЛЬКИ В СЛАВНИХ ЖОВТИХ ВОДАХ)

На початку серпня цього року в невеличкому місті Жовті Води, що на Дніпропетровщині, відкрито пам'ятник на честь козацької слави — „Героям визвольної війни 1648-1654 років". Тут 343 роки тому, у травні, в урочищі Жовті Води (саме місто виникло лише наприкінці XIX ст.) відбулася під керівництвом Богдана Хмельницького перша битва із шляхетською Польщею за визволення України.

Пам'ятник стоїть в парку „Слава", на пагорбі, в центрі Жовтих Вод. Три фігури символізують Богдана Хмельницького, Максима Кривоноса та Івана Богуна (скульптори — подружжя Анатолія Білостоцького і Оксани Супрун, архітект — Василь Гнезділов).

Свято козацької слави минулого року (серпень 1990 року) могутньою хвилею прокотилось по всіх куточках України.

На Україні протягом тривалого часу відзначатиметься 500 річчя нашого славного козацтва на Запоріжжі й в Берестечку, Чернігові й Івано-Франківську, Трахтимирові й на Вінниччині. На Дніпропетровщині (тепер повертаємось до назви Січеславщина) свято проходило вдруге. У програмі свята козацької слави відбувалися культурно-спортивні фестивалі.

Після святкування козацької слави на Січі козацькі полки прибули до Запоріжжя, де взяли участь у фестивалі „Червона рута", про що ми вже писали в попередньому числі.

О.Г.

Марта Богачевська-Хом'як

СОЮЗ УКРАЇНОК У МІЖВОЄННИЙ ПЕРІОД

(Продовження з попереднього числа)

Колись, у 1876 році, Олена Пчілка своєю збіркою „Народний орнамент" заговорила від імени народу, у якого Емський указ відібрав мову. В 1934 році в Станиславові жінки заговорили від імени народу, у якого Сталін та його держава відбирали життя. Це був перший Всеукраїнський громадський конґрес і як такий повинен ввійти в анали історії України. Жінки заманіфестували живучість народу саме тоді, коли знову посилились намагання знищити народ, народ в якому ще чути жіночі голоси, не вмирає!

Успіх конґресу зумовив дальший розвиток Союзу Українок та збільшив участь жінок у політичному житті країни. Ці успіхи перелякали праві та ліві крила українських партій, які вважали, що самостійна жіноча організація може перешкодити чи в якійсь мірі загрозити їхній діяльності. Після 1934 року відкриті напади на український жіночий рух посилились.

Хоч соціялістичні партії всіх відтінків виступали в обороні прав жінок, вони вважали, що домагання рівноправности, особливо в доступі до шкільництва та в розподілі домашньої праці, — це примхи жінок середньої кляси. Робітникам, згідно з засадами лівих партій, в першу чергову треба боротися з політичним та економічним визиском. Домагання жінок, на думку лівих партій, неактуальні. Погляди Наталії Кобринської і її спроба поєднати соціялізм з фемінізмом не мали успіху ані серед соціялістів, ані серед жінок. Жінки, хоч і згадували Кобринську як основоположницю жіночого руху на Україні, проте не вивчали її поглядів про те, що тільки корінні зміни в суспільстві та в способі думанням про ролю жінок змінять їх життя. Ставши визнаною основоположницею жіночо руху в Україні, Кобринська перетворилася на певного роду ікону — її визнали, але її поглядів не вивчали. Ліві партії не визнавали Кобринську послідовницею проґресивного думання. Тому що Кобринську визнано основополижницею жіночого руху в Україні, соціялісти не могли цікавитись її поглядами, бо тим самим вони визнали б потребу самостійного жіночого руху. А незалежних жінок у лівому таборі маштабу Кобринської не було на Україні. Жінки в українському лівому таборі нічим не відрізнялися від жінок в лівому таборі інших країн.

В Галичині, поки існувала Комуністична партія Західньої України, окремі жінки відігравали в ній значну ролю. Але ціла партія — до її насильного розв'язання з наказу Сталіна — не була ані чисельною, ані популярною. Її політика щодо жінок була така ж, як і політика російської Комуністичної партії, і Комуністична партія Західньої України на мала жодних зв'язків з організованим українським жіноцтвом. Такою ж політика комуністів була і на Радянській Україні.

Західньоукраїнські радикали, згуртовані в Українській радикально-соціялістичній партії, підкреслюючи погляд Івана Франка, ставили наголос на експропріацію великих маєтків та на суспільно-економічні реформи. Щойно в 1931 році, побачивши популярність жіночих товариств, УРСП створила жіночу громаду — Союз Українських Працюючих Жінок — і віддала жінкам сторінку у своїй газеті. Союз Українських Працюючих Жінок тісно співпрацював з жіночими громадами еміґранток з України та в деякій мірі з цілим Союзом Українок. Жінки-еміґрантки значно причинилися до того, що обидві групи жінок — Союз Українок та Союз Українських Працюючих Жінок працювали мирно в бурхливих тридцятих роках.

Відносини Організації Українських Націоналістів до жіночих організацій були непрості. Як всеохоплююча ідеологічна організація, ОУН, яка постала в 1929 році, вважала, що жінка в першу чергу повинна бути матір'ю українських дітей. Але тому що треба було спочатку вибороти Україну, жінки — особливо молоді дівчата — ставали в ряди ОУН і виконували всі обов'язки, які падали на плечі здисциплінованих членів ОУН. Жінки брали участь навіть у замахах на польських урядовців. Багато жінок попадали у польські тюрми. Деякі з тих жінок також мучились у німецьких концтаборах, а ще більше з німецьких концтаборів попали в радянські.

Однією із перших героїнь тих жінок була Ольга Левицька-Басараб. За професією була вона бухгальтером і працювала в банку. Належала до жіночих допомогових комітетів і була скарбником Союзу Українок. Але вона також належала до тих, які співпрацювали з полковником Євгеном Коновальцем в Українській Військовій Організації, з якої згодом постала ОУН. Це

була організація ветеранів, які вважали, що війна з Польщею і Росією не припинилася підписанням договору в Ризі, а тільки продовжувалася іншими методами. В лютому 1924 року Ольгу Басараб брутально закатувала польська поліція у Львові.

Для жінок — та й не тільки для них — Ольга Левицька-Басараб стала героїнею, доказом, що життя звичайної жінки не позбавлене героїзму та самопожертви. Жінки середнього віку щораз більше — особливо при зростанні польського шовінізму та сталінського терору — не могли не сприймати з подивом бажання молоді жертвувати собою для здобуття самостійности України.

Союз Українок не став членом партій, пов'язаних з Організацією Українських Націоналістів. Навпаки, жінки виступали проти збройних та терористичних виступів проти польського уряду. Особливо турбувало їх те, що молодь щораз частіше та щораз гостріше виступала з організованими протестами проти польських шкільних властей. Поляки, в свою чергу, примушували шкільну молодь брати участь у польських патріотичних святах та походах. Протести молоді проти насилля польського шовіністичного уряду можна зрозуміти. І тяжко було засуджувати емоційно патріотичні виступи української молоді.

Рудницька в сеймі боронила молодь, але її, як і інших жінок, турбувало те, що українців виключали зі шкіл. Це вело до дальшої радикалізації молоді.

Але більшість членів Союзу Українок, як і цілий його провід, вважали, що політика безкомпромісової і збройної боротьби з Польщею, бойкоту шкіл та самопожертви за будь-яку ціну — не спосіб будувати Україну та рятувати народ. Навпаки, Союз Українок гостро виступав проти політизації молоді, проти того, щоб втягувати, особливо середньошкільну, молодь у збройні акції чи навіть демонстрації проти уряду. Союз Українок радше співпрацював з поміркованими політичними партіями, особливо з Українським Національно-Демократичним Об'єднанням, так званим УНДО, яке створилося в 1925 році як коаліція кількох політичних партій. Більшість жінок у виборах 1928 року голосували за УНДО і вибрали українських послів до Сойму та Сенату. Між вибраними були жінки (ми вже згадували про посла Мілену Рудницьку та сенатора Олену Кисілевську).

УНДО намагалося нормалізувати відносини між польським урядом та українцями. Це вдавалося у Варшаві, але не у Львові. Не місце тут входити в деталі цього розділу нашої історії. Треба згадати, одначе, що Рудницька часто виступала перед поляками в обороні української молоді. Це і було однією з причин, чому поляки у 1935 році виступили проти того, щоб вона кандидувала у виборах. УНДО, в якому Рудницька відіграла провідну ролю, не обговоривши справи ані з Рудницькою, ані з Союзом Українок, який організував участь жінок у виборах, зняло кандидатуру Рудницької. Результат був такий, що жінки бойкотували вибори.

Цей виступ УНДО проти того, щоб Рудницька кандидувала у виборах, не був єдиний випадок браку солідарности між українськими чоловіками та жінками того самого політичного табору у міжвоєнний період в Галичині. Сила та самостійність жіночої організації, вміння жінок здисциплінновано брати участь у виборах, зорганізувати свої кооперативи, свою пресу, свої з'їзди, виступити зорганізовано проти партійного розбрату, який загрожував українцям, насторожили чоловіків.

Деякі з них почали критикувати зорганізоване жіноцтво, мовляв, це проти природних засад та традиції української нації, щоб жінки виступали окремо та самостійно в громаді. Почали появлятися частіше статті, які висловлювали відкрито погляди, що українським жінкам жадного жіночого руху ніколи не треба було, що українські жінки як матері та дружини завжди відігравали провідну ролю у нашій громаді. Що більше, роздавалися голоси, що увесь жіночий рух — це витвір безбожної лівиці, який загрожує здоровій родині. Деяка частина галицької правиці почала осуджувати жінок, організованих в Союзі Українок, у безбожництві та браку патріотизму.

Найбільш болючими були відносини Союзу Українок з групою активістів греко-католиків. Тут треба згадати, що відносини Союзу Українок з Греко-Католицькою Церквою та з священиками і ченцями були завжди добрі. Священики ставилися прихильно до організованого жіночого руху, підтримували дитячі садки, намагання жінок здобути освіту. Вони також підтримували намагання жінок розбудувати кооперативи та гуртожитки. Марійська Дружина, світська релігійна організація, яка стала жіночою організацією хоч її первісною ціллю було організувати чоловіків, стала членом Союзу Українок. Жінки активні в Союзі Українок, були віруючими, і жіночі свята часто починалися Молебнями чи Богослуженнями обох віровизнань — католицького і православного.

Відносини з громадськими діячами, які виступали від імени традиційного католицизму, заго-

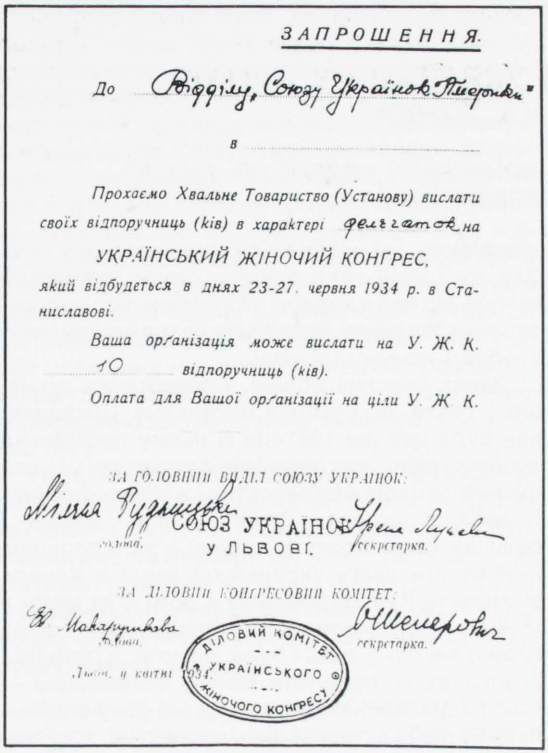

ЗАПРОШЕННЯ.

До Відділу „Союзу Українок Пмерики"

в .....

Прохаємо Хвальне Товариство (Установу) вислати своїх відпоручниць (ків) в характері делегаток на

УКРАЇНСЬКИЙ ЖІНОЧИЙ КОНҐРЕС,

який відбудеться в днях 23-27. червня 1934 р. в Станиславові.

Ваша орґанізація може вислати на У. Ж. К. 10 відпоручниць (ків).

Оплата для Вашої орґанізації на цілі У. Ж. К.

ЗА ГОЛОВНИЙ ВИДІЛ СОЮЗУ УКРАЇНОК:

Мілена Рудницька — голова. СОЮЗ УКРАЇНОК у ЛЬВОВІ. Ірена Лукаш — секретарка.

ЗА ДІЛОВИЙ КОНҐРЕСОВИЙ КОМІТЕТ:

Ев. Макарушкова — голова. О. Шепарович — секретарка.

Львів, у квітні 1934.

ДІЛОВИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЧОГО КОНҐРЕСУ

Марш селянок. Procession of village women.

стрилися на початку 1930-их років. Тоді зорганізувався рух мирян — Католицька Акція, — метою якого було усучаснити церкву та провести християнські принципи в громадське життя. В Католицькій Акції найбільш активну участь брали сини священиків, які самі не стали священиками, а пішли у світські професії. Деякі з них намагалися перетворити Союз Українок на католицьку організацію. За допомогою своїх дружин вони домагалися змін у статуті Союзу Українок, щоб вписати там параграф про підтримку релігії та моральности. Вони також намагалися добитися, щоб засідання Союзу Українок починалися спільною молитвою. Головним чином, вони хотіли позбутися Мілени Рудницької, Олени Шепарович та цілого проводу Союзу Українок, який провадив самостійну політичну програму.

Три роки тривала ця прикра боротьба. Жінок, до речі, обороняли греко-католицькі священики і ченці та такі громадські діячі як Осип Назарук, який від атеїстичного радикалізму перейшов на сторону греко-католицизму. Під час тих полемічних нападів, незважаючи на особисті амбіції і різниці поглядів, жінки втримали спільний фронт. Мілена Рудницька залишилася головою Союзу українок і Союз Українок зостався самостійною, світською, надконфесійною організацією, яка об'єднувала всіх жінок, а не прибудівкою будь-якої партії, церкви чи політичного руху. Як загальногромадська організація, Союз Українок до 1939 року об'єднував усіх українок поза Радянською Україною, незважаючи на всі чвари та розбрати, які пустошили громадське життя українців на західніх землях у міжвоєнний період.

„Наше Життя": березень, квітень, травень 1991 року

РІДНА МОВА

Із слова починається людина.
Із мови починається мій рід.
Ласкава, мамина, єдина
Щебече соловейком на весь світ.

Бентежна, ясна, калинова,
Не випита, не вибрана до дна.
Моя українська, свята наша мова,
Бринить, як бандури струна.

Ніна Рій (учениця Гнідинської школи, Бориспільского р-ну, на Київщині, 14 років)

Наталя Когуська

СТОЛІТТЯ ПОСЕЛЕННЯ УКРАЇНЦІВ У КАНАДІ І УКРАЇНСЬКА ЖІНКА

КОНВОКАЦІЙНА ПРОМОВА НА 37-ІЙ КОНВОКАЦІЇ КОЛЕҐІЇ СВ. АНДРЕЯ У ВІННІПЕҐУ 22 ВЕРЕСНЯ 1991 Р.

Сьогодні такий особливий день Колеґії св. Андрея, як закінчення шкільного року, я маю велику приємність і привілей бути разом з вами, послухати ваших досягнень і разом з тим поділитись з вами моїм скромним словом, темою якого є „Століття поселення українців у Канаді і українська жінка".

З певним зворушенням та щирою подякою приймаю признану мені грамоту за мої громадські послуги і ділюся тими почестями з провідними діячками та членством Союзу Українок Канади, організації, яка за свою працю для Колеґії та свою широку діяльність для суспільства удостоїлась вшанування у рік століття поселення.

Зокрема, з великою пошаною, приймаю від Вас, Ваше Блаженство, Ваше прихильне для нас слово, огріте батьківським теплом, як високого церковного достойника, Митрополита Української Православної Церкви у Канаді.

Світлі збори, студенти богослови, персонал Колеґії і всі зібрані тут гості учасники! Дозвольте мені відступити на хвилинку від головної теми мого слова. Не можу в цей час не виявити моєї великої радости і моїх почувань з приводу тих історичних подій, що їх переживає зараз український народ в Україні і в цілому світі. Україна стала на порозі свого державного життя ідеал, що за нього боролися наші батьки довгими століттями, йшли на смерть мільйони нашого народу, цвіт нашої нації.

Зараз, ми в Канаді, але разом з нашим народом в Україні, ми в поході під рідними прапорами йдемо вітати нашу заблукану і запізнену волю. Ви, так само як і я, з великим напруженням спостерігаєте, і радісно б'ється ваше серце при вістях, що Україна скинула ярмо чужого панування, що Україна стає самостійною, від нікого незалежною українською державою. Був же це девіз наших самостійницьких організацій, а в тому й Союзу Українок Канади.

І ось ніколи як досі не виявила себе жодна група поселенців у Канаді чи в Америці так яскраво тоді, коли в їхній полишеній колись батьківщині йдуть змагання за свободу і справедливість, які належаться всім народам у світі. Хай же і наші святі почуття разом з привітом линуть від нас в Україну та єднають нас непереможним бажанням затвердити раз назавжди ідеал свободи української нації.

Зараз, шановні зібрані, я повертаюсь до нашого свята, до століття поселення. Щасливим хай буде цей рік 1991-ий! В ньому провідники різних українських організацій влаштовують цей ювілей по своїх можливостях і в різних формах. Колеґія св. Андрея у Вінніпеґу, поруч менших і більших своїх проєктів вважала за відповідне присвятити увагу українській жінці в Канаді, вшанувати її як громадянку в домі й як матір в громаді. Так навчали нас наші провідники: „...будь громадянкою в домі і будь матір'ю в громаді." А зокрема — привітати жіночу організацію — Союз Українок Канади, якій цього року сповнилось 65 років активної діяльности.

Століття — це час чотирьох ґенерацій, час чотирьох поколінь живучих у Канаді українців, без різниці, коли вони прибули до Канади — це свято для всіх — давніше і пізніше прибулих і вже час би нам, українцям шукати в нашій канадській українській літературі образів, цебто картин з життя української жінки в родині, головно почавши від приїзду першої еміґрації і досьогодні. Мало маємо покищо белетристичної літератури, щоб з неї можна було щось почерпнути для цього. І досі, як в три-томовій повісті „Сини землі" Іллі Киріяка, так і в оповіданнях Михайла Петрівського, чи добре нам відомого письменника Івана Боднарчука в „Покоління зійдуться", ані в повісті Мирни Косташ „Баба'с чилдрен" чи у віршах Дарії Янди ми не бачили особливих жіночих характерів. Ми бачили добрих господинь, щирих помічниць своїм чоловікам, люблячих матерів своїх дітей, а в більшости головною думкою авторів було показати гірке піонерське бідування, тяжку працю, тугу за рідним краєм. Так само в образотворчім мистецтві відомого мистця Василя Курилика, який у своїх творах показав нам жінку трудівницю, матір навчительку грамоти своїх дітей в кухні при столі. Сумні та невеселі картини.

Чи такою вона була, та українська жінка-піонерка в очах інших народів, серед яких їй довелось жити: робочою силою, доброю господинею, покірною своїй долі та без претенсій на інше життя? Пригадується мені, що на одному з пізніших з'їздів Союзу Українок Канади, запрошена з англомовних організацій доповідачка, при вступі своєї промови зробила невдалу замітку, сказавши, що вона про українців знає віддавна, що в неї була служниця українка, з праці якої вона була дуже вдоволена. Така інтродукція дуже обурила наших організаторок з'їзду. Це заставляло нас всіх працювати і над тим, щоб світ побачив у нас поруч домашніх господинь, також і думаючих та інтелектуально розвинених і професійно закативізованих жінок, бо серед нас такі були.

Першими українакми затрудженими в Канаді були учительки державних шкіл в Альберті, Саскатчевані і Манітобі. Першою українкою в державній школі в Альберті була Анастасія Мельник (1918 рік) (замужем А. Рурик), що була свого часу і головою Союзу Українок Канади. Першою українкою, що закінчила університет в Саскатчевані була Савеля Стечишин.

Одначе не вспіло ще проникливе око письменника заглянути і зрозуміти глибші прояви духового життя української жінки-піонерки, жінки матері в родині і подруги свого чоловіка. Багато цікавих оповідань можна почути ще від старших людей про піонерські часи. Довелось мені свого часу почути від довіреної особи, що мати пок. сенатора Івана Гнатишина, два рази на місяць йшла пішки 20 миль із фарми до Саскатуну і несла на плечах синові харчі і білизну, коли він студентом вчився в Саскатуні. Яка велика посвята, не тільки матері, але й українки, бо син мав принести честь її родові. Вона героїчно змагала і боролась за краще завтра своїх дітей. Подібних їй наших матерів піонерок було багато більше. Вони дбали, щоб в них було добро, щоб син чи дочка могли перебувати в інституті в Саскатуні чи Алдберті, в Едмонтоні. Ці інститути виховали нам на зарінку нашого громадського руху ряд жінок провідниць, які вже сьогодні між сеньорами „золотого віку" радіють, що їх організація жиев молодими силами нового покоління.

На цьогорічнім з'їзді в Саскатуні Союз Українок Канади святкував 65-ліття. Скромних 35 років ділило організацію від приїзду перших іміґрантів. Отже, впродовж цих коротких три і пів десятка років українське жіноцтво зуміло зорганізувати себе, зуміло створити своє громадське огнище для культурно освітньої діяльности для себе і для інших.

В цій то організації українська жінка в Канаді знайшла себе, і з покірної піонерки дуже скоро і під умілим проводом виросла на свідому громадянку. Тут їй легше доводилось розв'язувати свої проблеми і з рідною мовою і з рідною школою, тут вона навчилась бути потрібною в громадському житті, тут вона стала важливою частиною свого суспільства. Їй стала доступна власна преса, з'їзди, конференції, часті громадські збори і засідання будували ментальність української жінки на активістку громадського життя, на українку інтеліґентку.

Тепер ми дуже часто зустрічаємо в Канаді українські жіночі імена і прізвища в різних професіях з закінченою унівеситетською освітою, як в музиці, так і в образотворчім мистецтві, в театральнім мистецтві, політиці. В нашому середовищі ми побачимо жінок дериґенток хорів, творців народного мистецтва, дослідниць народного мистецтва, кураторок музеїв, писанчарок, бібліотекарок, учительок недільних шкіл, інші вкючають себе в добровільну службу загального життя, як праця в Червоному Хресті та інших добродійних організаціях та установах.

Союз Українок Канади виріс і став нарівні з іншими канадьскими організаціями, а набравшись сили, бо й його праця була спочатку в Канаді — піонерська, поставив перед собою завдання допомагати своїм виховним інституціям, перше — як своїй церкві, яка після 1918 року розгортала свою працю, будуючи, головно в західних провінціях, свої церкви. Тут же й почалась велика допомога в будові церковних храмів, допомога місцевій громаді різними активностями, як базарами, обідами, чаями та різними забавами.

Тут ми, як організація, зі своїми чисельними відділами знайшли притулок, тут ми всі пригорнулись з нашою роботою. Йшла наша допомога виховній праці наших інститутів в Саскатуні, Едмонтоні, Торонті. Накінець в рр. 1944-45-ім почалась нова ділянка, організувалась нова інституція — богословська школа, Колеґія св. Андрея у Вінніпеґу. Ще шуміли події останньої Другої світової війни, ще суспільство не вспіло отямитись від депресії, що навістила Канаду в 30-тих роках, а час вимагав скорої акції.

Союз Українок Канади від перших днів став поруч організаторів Колеґії св. Андрея. Ось перший будинок Колеґії на Чорч вулиці. Я й тепер часто проходжу повз нього. В цей час Централя Союзу Українок Канади була у Вінніпеґу і після

купна будинку Централя примістила тут своє бюро, в якім я офіційно виконувала службу голови Союзу Українок та екзекутивного секретаря СУС. На моїх очах виростала нова, одна з найбільших наших тепер інституцій, завданням якої було вишколювати нових священиків. Та праця спочатку почалась як вища початкова школа, в якій навчали учителі державних шкіл, і тому було там багато шкільної молоді — хлопців і дівчат.

На навчальний шкільний рік Колеґія приймала на помешкання студентів з-поза Вінніпеґу. Провінційна Екзекутива Союзу Українок в Манітобі зорганізувала всі свої відділи: кожний відділ мав умеблювати студентську кімнату, а сама пров. Екзекутива, влаштувала великий базар в Манітобі і умеблювала їдальню. Сама Централя умеблювала студентську вітальню. На дверях кожної студентської кімнати був напис відділу Союзу Українок і місцевість. Це був початок дуже простої і дуже сердечної праці. Ми всі були горді з того, що Колеґія св. Андрея є в Манітобі, що Саскачеван та Альберта і Східна Канада мають свої інститути.

В 1945 році дирекція Колеґії звернулась до Союзу Українок Канади з проханням взяти на себе обов'язок і провести кампанію за пожертвами на дівочий інститут. Був плян купити окремий будинок, бо досі студенти, хлопці і дівчата, мешкали в Колеґії, хоч і під строгим надзором. В ювілейній книзі Союзу Українок „Чверть століття на громадській ниві" читаємо: „...на українську православну Колеґію св. Андрея Союз Українок Канади дав найбільше пожертв як на самий будинок Колеґії, так і на Дівочий Інститут при Колеґії." Є там і світлина купленого будинку.

Кампанію за пожертвами проводила Централя, а всю ділову роботу кампанії, заклики, промови на з'їздах, листування доводилось мені особисто виконувати. Кампанія продовжувалась два роки і впродовж тих двох років відділи Союзу Українок Канади з різних провінцій склали на дівочий інститут поверх 10.000, що на теперішні гроші було б приблизно сто тисяч. Будинок на дівочий інститут куплено на Чарлс вулиці поруч Колеґії з північного боку, але дівчата там не вспіли мешкати, бо почались заходи переносити Колеґію на площу Манітобського університету. Пізніше цей будинок було продано разом з будинком Колеґії на Чорч вул.

Дуже цікавими були тоді часи співпраці, коли організувались літні курси Колеґії загально для молоді. Союз Українок давав тут всяку допомогу, членки Союзу викладали народнє мистецтво, навчали вишивати та писанчарство, займалися гостинами.

Хоч Колеґію перенесено на площу Манітобського університету, вона не переставала бути для нашої організації світочем і духовим та матеріяльним притулком, бо тут завжди відбувались наші з'їзди, центральні і провінційні. Скромною була наша праця, а моя особливо у виконуванні звичайної праці у дворічній кампанії, що дало мені нагоду увійти в контакт з жертвенними людьми і здобути собі особистих друзів. Було це сорок сім років тому.

Колеґії св. Андрея, управі, навчальному персоналові, а головно студентам богословам бажаю багато успіхів у Вашій так цінній праці для нашої церкви, а тим самим і для всього нашого народу.

Вінніпеґ, 22 вересня 1991

СПРОСТУВАННЯ

В ч. 9 журналу „ПРОМІНЬ", на стор. 10 в описі про моє вшанування при кінці подано про опрацьовану мною книжку п. н. **„Вперед братство".** Я такої книжки ніколи не писала. А, коли це про Інститут у Торонті, то написано нарис історії символічно **„Перед брамою"**. Не знаю, чия це помилка — авторки чи друкарська, але прошу не повторювати більш такої недоречної назви, бо бачу, що інші вже її повторили.

Наталя Когуська

ВІДДІЛ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ ім. СОФІЇ РУСОВОЇ В ЛОНҐ БРЕНЧ $250.00 НА „ПРОМІНЬ":

1. В пам'ять **митрофорного протоієрея Михайла Боднарчука,** настоятеля собору св. Димитрія в Лонґ Бренч, який відійшов у вічність 22 липня 1991 року, — $100.00.

2. В пам'ять **Єростея Куфіля,** старшого брата при соборі св. Димитрія, який відійшов у вічність 6-го жовтня 1991 року, — $50.00.

3. В пам'ять **Лени Гуцуляк** — членки відділу, яка упокоїлась 10-го вересня 1991 року — $50.00.

4. В пам'ять **Гелен Середюк,** почесної членки відділу, яка упокоїлась 28-го вересня 1991 р. — $50.00.

Вічна їм пам'ять!

К. Чорна
Лонґ Бренч, Онт.

КВІТИ НЕЗАБУТНІМ

Відділ Союзу Українок Канади ім. Ольги Басарабової в Гефорд, Саск. жертвує $25.00 на журнал „Промінь" як нев'янучий вінок на могилу нашої дорогої членки **Марії Карпюк** (нар. 11 жовтня 1898 р., упокоїлась 9 жовтня 1991 р.). Засмученій родині висловлюємо наші щирі співчуття, а покійній нехай буде Вічна Пам'ять!

Ольга Сметанюк
референтка „Променя"

———————

Замість квітів на могилу покійної **Анни Галик** даруємо $10.00 на „Промінь" і в пам'ять покійної **Марії Сокирки** $10.00.

Оля Андрушко
(Відділ ім. Лесі Українки
в Вотерфорд, Онт.)

———————

Замість квітів на могилу довголітньої членки **Галі Токарик** (упокоїлась 18-го вересня 1991 р. на 77-му році життя) відділ ім. Лесі Українки в Ванкувер дарує $15.00 на „Промінь". Пані Галя Токарик цього року була відзначена Грамотою від Жіночої Ради в Оттаві.

Мужеві Маркові з синами висловлюємо щире співчуття.

Марґарета Ременда
реф. „Променя"
Вест Ванкувер, Б.К.

———————

Замість квітів на могилу нашої почесної членки добродійки **Вікторії Симчич** (упокоїлась 20-го жовтня 1991 р.) даруємо $15.00 на журнал „Промінь".

Синові Степанові і дочці Орисі висловлюємо щире співчуття.

Марґарета Ременда
референтка „Променя"
Вест Ванкувер, Б.К.

———————

Замість квітів на могилу покійної нашої доброї приятельки добродійки **Вікторії Симчич** (упокоїлась 20-го жовтня 1991 р. в Ванкувері) даруємо на пресовий фонд „Променя" $45.00.

Нехай буде їй Вічная Пам'ять! Родині висловлюємо наше глибоке співчуття.

Марія Богдан і Марія Стасів
Барнабі, Б.К.

Як нев'янучий вінок на свіжу могилу мого дорогого мужа **Григорія Кріпкого** (відійшов у вічність 22-го червня 1991 р.) даруємо $66.00 на журнал „Промінь".

Зсмучена дружина Єлисавета
дочки — Аделя, Маруся і Орися,
син Іван, 12 внуків і 9 правнуків

———————

Кладемо китицю квітів на могилу бл. п. **Мелянії Буряник** (відійшла у вічність 15-го червня 1991 року) — $25.00 на журнал „Промінь" в її пам'ять.

Засмученій родині висловлюємо наше співчуття, а покійній нехай буде „Вічная Пам'ять".

Кароля Завидюк
(голова кружка Бронскил при
відділі ім. О. Кобилянської
в Саскатуні)
Галя Зузак (секретарка)

———————

В пам'ять моїх дорогих родичів **Николая і Клавдії Малінських** дарую $20.00 на журнал „Промінь" замість квітів на їхні могили.

Донька Даруся Пасічник
Maple Ridge, B.C.

———————

В пам'ять нашої піонерки, прабабусі, баби і мами, **Анастасії Рудько,** котра упокоїлась у Бозі 10-го травня 1991 р. на 88-му році життя, даруємо $16.00 на журнал „Промінь".

Її прекрасні вишивки, її любов до всього українського, її щирість залишаться на завжди в нашій пам'яті.

Євгенія Рудько і родина
Брудергайм, Альберта.

———————

В першу болючу річницю дорогого мужа, тата, дідуся — **протоієрея Дем'яна Свириденка,** який упокоївся на 86-му році життя, висилаємо на прес. фонд „Променя" $50.00.

Вічна пам'ять спочилому синові Полтавщини (с. Тарасівка), ревному душпастерові отцю Дем'янові Свириденку.

Засмучена добродійка
Параскева Свириденко
з дітьми і внуками.

Замість квітів на свіжу могилу нашої дорогої приятелки св. п. **Марії Чижовської,** яка відійшла у вічність 11 жовтня 1991 року в Норт Бетлефорд, даруємо на пресовий фонд журналу „Промінь" $40.00.

Мужеві Петрові і родині висловлюємо наше глибоке співчуття, а покійній нехай буде вічна пам'ять!

Анна Завальська, Норт Бетлефорд, Саск.
Кароля Білик, Норт Бетлефорд, Саск.
Марія Гарасимів, Едмонтон, Альта.
Марія Сохацька, Саскатун, Саск.

———————

У незабутню пам'ять моїх дорогих родичів: **Михайла Байдали**(упокоївся 29-го грудня 1973 року) і **Анни Байдали (упокоїлась 28-го квітня 1985 року)** і в пам'ять мого брата **Нестора Байдали**, який упокоївся 28-го серпня 1989 р., висилаю $100.00 на журнал „Промінь". покійної.

Вічна їм пам'ять!

Катерина Рожак
Едмонтон, Альта.

———————

Члени Союзу Українок Канади відділу ім. Лесі Українки в Вотерфорд, Онт. дарують на журнал „промінь" $25.00, як нев'янучий вінок в пам'ять своєї членки **Марії Сокирки,** яка упокоїлась 22 жовтня 1991 року.

Родині покійної Марії висловлють глибоке співчуття.

За відділ ім. Л. Українки
Рузя Галик

———————

У світлу пам'ять мого дорогого мужа **Василя Кінащука** і дорогої доньки **Олени Еткінсон** дарую $50.00 на пресовий фонд „Променя".

Марія Кінащук
Саскатун, Саск.

———————

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ УПОКОЄННЯ СВІТЛОЇ ПАМ'ЯТИ ОТЦЯ ПРОТОІЄРЕЯ ВАСИЛЯ БОЙЧУКА

ЕДМОНТОН, АЛЬБЕРТА

В суботу, 17-го серпня 1991 року, відзначено першу річницю упокоєння світлої пам'яти о. прот. Василя Бойчука, який відійшов від нас у Вічність 17-го серпня 1990 року в Едмонтоні.

Річницю упокоєння відзначено поминальними молитвами. Того дня була відправлена в Катедрі Св. Івана в Едмонтоні Заупокійна Служба Божа й Панахида, яку відправляло Духовенство міста Едмонтону, а ними були: настоятель Катедри о. прот. Миколай Равлюк, о. прот. О. Гупка, о. прот. М. Парфенюк, о Т. Маковський і Архимандрит А. Щербань, який очолив всі Заупокійні Відправи.

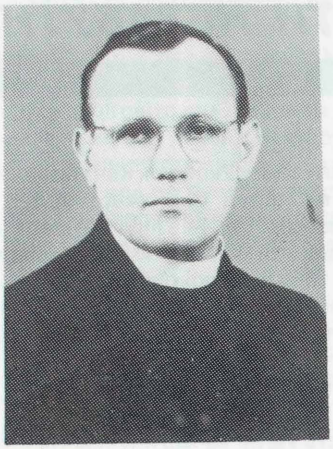

Проповідував катедральний парох о. прот. М. Равлюк, який сказав: „Знаючи покійного о. прот. Василя Бойчука через роки, скажу, що він був одним з тих, що був відданий Богу, Його Церкві, Божій справі на землі своїм ближнім, що він показував своїми ділами й своїм життям. Був вірний і ревний душпастир для своєї Української Православної Церкви й був вірним сином своєї Батьківщини. Хай Христос увінчає його душу вінцем **Вічної Слави**.

В Заупокійних Відправах взяла участь дружина й родина покійного о. Василя, як також гарне число вірних і друзів. Поминальну трапезу видали членки Союзу Українок Канади при Катедрі Св. Івана, защо їм належиться сердечна подяка.

За відправлення Заупокійної Божественної Св. Літургії і Панахиди, висловлюємо щиру подяку всім Священослужителям, які брали участь в молитвах і за всебічну допомогу катедральному парохові о. прот. М. Равлюкові. Щира подяка Архипресвітерові о. Г. Василівові за його допомогу дякам у молитовному співі в часі Поминальних Відправ, а милозвучно в молитовнім співі дякували: Андрій Мельничук, Рой Бойко, Іван Хриптун і другі. Щире Вам спасибі.

Щира подяка старшим братам, всім птисутнім за участь в молитвах і всій наші родині. Також сердечне спасибі о. Степанові в Україні, за відправлення Поминальної Служби Божої в річницю упокоєння сл. п. о. Василя. У річницю упокоєння молились і другі члени родини в Україні й

поза її межами за спокій душі сл. п. о. прот. Василя Бойчука.

На цвинтарі Св. Михаїла в Едмонтоні є могила з освяченим пам'ятником який вказує, що в тій могилі спочиває вічним сном світлої пам'яти о. прот. Василь Бойчук. На його могилу в першу річницю упокоєння сл. п. о. Василя, кладемо у його пам'ять „Нев'янучий вінок": на Катедру Св. Івана в Едмонтоні пожертвовано $300.00, а тепер посилаємо на „Український Голос" $100.00, на „Вісник" $100.00 й на журнал „Промінь" $100.00.

Хай добра пам'ять про Покійного слугу Божого о. Василя живе вічно поміж нами.

Дружина Ольга й діти: Леся і Марта з чоловіком Джимом

Едмонтон, Альберта

БЛ. П. СОФІЯ ДАНИЛЬЧУК

Софія Данильчук упокоїлась 10-го вересня 1991 року на 101-му році свого життя.

Похоронні відправи відбулися 13-го вересня в „Лісон Фюнерел Гом", а в суботу 14-го вересня в церкві „Пресвятої Тройці" в Канорі. Похоронні відправи відслужив митрофорний протоієрей Григорій Удод.

Софія Данильчук народилася 27-го вересня 1889 р. в селі Білче Вічоте на Україні в родині Матвія і Насті Морозюків.

В 1902 році Софія молодою дівчиною виїхала до Канади поселилась в околиці Вайта, Манітоба. В 1907 р. Софія одружилась з Василем Данильчуком. Вони виховали шестеро дітей. Родина мешкала в Згода і Сенділендс в Манітобі займаючись крамарством.

В 1945 р. Софія занедужала, тоді родина переселилась до Канори в Саскачевані, щоб бути близько сина Олександра — лікаря.

В 1961 р. муж Софії Василь упокоївся. З часом вона перебралася до дому для старших в Канорі, де прожила самітньо 23 роки, останні 5 років перебувала в домі опіки „Ґейтвей Лодж Норсінґ Гом".

Під час свого побуту в Канорі Софія була членкою місцевої православної церкви „Пресвятої Тройці", була членкою Союзу Українок ім. Марії Маркович.

100-річчя народження Софії родина і Дім Опіки величаво відзначили.

Похоронили Софію біля могили її мужа Василя. Поминальний обід відбувся в місцевій залі „Рейнбов Гол" стараннням відділу Союзу Українок.

Після похоронної трапези промовляли: Джім Мацала — директор Дому Опіки, внук Зеновій Данильчук — лікар, син д-р Богдан, Юрій Білич — внук та дочки: Ольга і Єлисавета.

Залишились в смутку дочки: Єлисавета Білич, Ольга Беяк, Михайліна Попович, Марія Ілюк, син Богдан з дружиною Фльорою, невістка Павоча — дружина покійного д-ра Олександра, 20 внуків, 31 правнуків і 5 праправнуків.

Родина висловлює вдячність всім, які прийняли участь в похороні.

Нехай Милостивий Господь винагородить всіх своїми щедротами, а душу покійної оселить в Царстві Небеснім.

Вічна їй пам'ять!

На прес. фонд журналу „Промінь", котрий покійна передплачувала від самих початків, родина дарує $50.00. *Родина*

БЛ. П. МАРІЯ ГРЕБЕНЮК

АЙТУНА, САСК.

У вівторок 7-го травня 1991 р. упокоїлась Марія Гребенюк в Юніон Лікарні в Айтуні Саск., на 85-му році життя.

Марія народилася 31-го грудня 1905 р. в Ґудів Саск., була найстаршою дочкою в родині Гната і Анни (Богей) Козакевич. Тут вона виростала і ходила до „Робирт" школи в фармарській околиці і допомагала батькам в господарстві.

12-го вересня 1926 р. одружилася із Юрієм Гребенюком в Ґудів Саск., він був братом отця Стефана Гребенюка. Вони прожили 50 років подружнього життя.

Молода пара замешкала в околиці Ґудів Саск., де були одними з перших піонерів і почали громадську працю при Українській Православній Церкві Святого Духа. Вони були учасниками Народного з'їзду в Саскатуні в грудні 1926 р., також багато причинилися працею і пожертвами в розбудові і підтримці Народного Дому і Церкви Св. Духа. Марія належала до Союзу Українок Канади ім. Ольги Кобилянської від початку його заснування в 1926 році, вона виконувала слідуючі позиції: була головою, заст. голови, секретаркою 12 років та членом різних комітетів; часто брала участь, як делеґатка в окружних, провінційних і крайових з'їздах С.У.К. Протягом свого побуту у Ґудів вони обоє брали участь в концертах, виступах, співали в церковному хорі. Вони були дуже гостинні люди та в них часто відбувалися вечірки співу, читання книжок, музика на скрипках і мандолінах. Особливо її муж мав талант і здібности до співу і музики, грав на склипці і цимбалах. Також перебували в них священики, які приїжджали потягом до Ґудів на Відправи. Вона не забувала за українські традиції, звичаї, мистецтво і реліґію. Так і виховала своїх четверо дітей, посилала їх до Рідної і Недільної школи.

В 1952 р. вони переїхали до містечка Айтуни, Саск. де її муж працював на залізниці, і тут стали членами Української Православної Церкви Пресв. Тройці. Марія належала до жіночого товариства, відділ ім. Княгині Ольги та була головою, зас. голови, сестрицею та в різних комітетах. Вона була членкою Союзу на протязі 55 років, в якому віддано працювала. Марія також належала до Айтуна Госпітал Акзиларі, клюбу старших громадян і до „Саншайн Менор" клюбу де вона прожила від 1986 р. по 1991 рік. Покійна Марія і її муж були жертвенними на місцеву церкву Пресв. Тройці і на Православну залю „Роз Ґардин Гал" в Айтуні.

Вона була людина щирого серця, яка радо всім допомагала, її дім був відчинений для всіх близьких і дальших. Всі що бували в неї то завжди знаходили гостинне і тепле прийняття. Тому, понад усе — найдорожча мати, люба бабуся і прапабабця для маленьких правнуків, якими вона дуже втішалася.

Марія любила писати на історичні теми, також помагала церковнону комітетові, який підготовляв книжку „Парафіяльна округа 1923-1983 р.р.". Вона мала надзвичайні здібности до ручної роботи, на виставці „Ексибишин" в Йорктоні, Марія отримала першу нагороду за вишиття, писала писанки, навчала і заохочувала інших. Любила працювати в городі та вирощувати квіти і овочі. Вона постійно займалася куховарством на весіллях і бенкетах в Айтуні і в околиці.

9-го травня Панахиду в похоронному заведенні в Айтуні відправив прот. о. Ярослав Буцьора в 7:30 год. вечора. Наступного дня 10-го травня Заупокійну Службу Божу в церкві Пресв. Тройці відправив о. Буцьора, а хвалебне слово висловив Rev. Russel Vickers (зять покійного Юрія і Марії Гребенюків). На Панахиді і на похороні було багато людей — родина, сусіди і приятелі. Підчас похоронної Служби Божої членкині відділу С.У.К. і сестрицтва тримали свічки і прапор. Співав церковний хор при допомозі дяків Михайла Обуха, Івана Смиснюка і Ореста Буцьори. Прот. о. Буцьора сказав відповідну прощальну проповідь в пошану покійної та висловив співчуття родині і приятелям.

Після похорону відбувся поминальний обід в Укр. Народному Домі „Ровз Ґарден" який приготовили членкині Відділу С.У.К. Прот. о. Буцьора провів молитву і поблагословив їжу та висловив співчуття родині. В імені відділу ім. Княгині Ольги промовляла Марія Березюк. Вона підкреслила заслуги бл. п. Марії в організації і при церкві. Від родини промовляв брат покійної, Йосиф Козакевич, розповів дещо зі своїх споминів про покійну з давніших років і висловив щиру подяку усім учасникам в похоронних відправах, за підтримку і всебічну допомогу в тяжкий час для родини.

Тіло покійної похоронено на українському парафіяльному цвинтарі в Айтуні біля церкви Пресв. Тройці, поряд з могилою її чоловіка, який упокоївся раніше. *Продовження на сторінці 32*

ENGLISH SECTION

ESSAY CONTEST

As a special project to commemorate the 100th Anniversary of Ukrainian Settlement in Canada, the national executive of the Ukrainian Women's Association of Canada sponsored an essay contest.

The contest, on the theme "100th Anniversary of Ukrainian Pioneers", was directed towards members of S.U.M.K. or Ukrainian university students. The stories were to deal with the experiences of the early pioneers who immigrated to Canada from 1895 — early 1900s.

Prizes totalling $1,000 were awarded as follows:

- 1st prize — $500: "Like Many Families in Ukraine" by David Chorney of Saskatoon.
- 2nd prize — $300: "The Journey" by Daria Davyduke of Saskatoon.
- 3rd prize — $200: "The Great Harvest" by Tracy Yurkiw of Winnipeg.
- 4th, 5th and 6th prizes — Book prize: for "Building a Log House" by Carry Yurkiw of Winnipeg, "Early Teachers" by Tammy Oneschuk of Winnipeg, and "Centennary Salute" by Taras Kachkowsky of Saskatoon.

We are pleased to publish some of these stories in this and subsequent issues of *Promin*.

LIKE MANY FAMILIES IN UKRAINE

— by David Chorney, Saskatoon
1st prize winner U.W.A.C. Essay Contest

Like many families in Ukraine, during the time between 1890-1900, Klymko and Xenia Sowtis wanted a chance for a more promising life in a new land. They decided to sell their properties and move from their home in the Buchach region of Western Ukraine to a new world. Their destination was Brazil, but after some harrowing experiences with an immigration agent, encounters with malaria-causing tse-tse flies, and no secure guarantees of available farmland, Klymko and Xenia Sowtis returned back across the Atlantic to their homeland.

In 1908 the opportunity again arose for the Sowtis family to leave their homeland for the promise of "free" land in Canada. The family, which now included two new children, headed for North America. Their arrival at New York was both a blessing and a worry. The family had arrived safely but had no idea of what to do or where to go. Through the help of a Polish translator the family managed to make it to Montreal. From Montreal the family travelled by train to Yorkton. At this time, the family purchased their 160 acre homestead for a mere ten dollars. The homestead was located in an area approximately ten miles northeast of Clair, Saskatchewan.

Like all new homesteaders, the Sowtis family had to clear land and build a house before the cold Saskatchewan winter arrived. Since the family had no money, the men had to find work in order to buy clothes and supplies to carry the family through their first year. As a result, the men in the area walked to Yorkton many times job hunting. With no method of transportation except their own two feet, the men were often away from home for weeks at a time during their voyage to Yorkton, one hundred and ten miles away.

Since the men were away, it was up to the women and children to prepare a humble dwelling in which to shelter themselves from the wind and rain. Hard work was part of the daily lives for all those involved in the building of a house. The project was started

Continued on page 16

continued from page 15

when the mother dug a hole in the ground, but without the benefit of a spade or shovel. Green hay was cut and mixed with clay and water, which produced a mixture that was used to plaster the house. Mrs. Sowtis would crawl up on a higher level, while the younger children stayed below and filled the pail with the mud plaster using their own hands. The pail would be pulled up with a rope and Mrs. Sowtis would plaster the top part of the roof first. Bundles of hay had to be cut down from the slough and were dried out. This was usually a chore for the younger children. The rafters were built by securing boards crosswise and then tying the dried bundles to the boards. The roof was made of logs and covered with sod that was a product of the ploughed furrows.

The death of any person in the community was a mournful experience shared by everyone. The deceased were buried in various locations around the area. There was no common cemetery for the settlers because no church had yet been constructed. Finally, in 1911 the first church in the area was built. As a result, many of the deceased who had been buried earlier, were dug up and reburied in a cemetery next to the church.

Going to church in the early 1900's was a rare, and cherished experience. Aproximately once every four to six weeks a priest would be called to the area for a service. After the Sunday morning church service, the priest would bless various houses and say prayers for the elderly and deceased. It was the responsibility of the area parishioners to meet the priest at the train station in Clair, and shelter him for at least one night. After spending Saturday evening and all day Sunday in the community, the priest would be taken back to Clair, where the train would carry him back to his hometown. The churches were the dominant forces in moulding Ukrainian community life, and later, with the appearance of secular organizations, they continued to exert great influence on the social, cultural and charitable activity.

For the parents and grandparents, schooling was vital for their children. Without education the children would not learn to speak English and would be doomed to a life on the farm in the years ahead.

In 1912 the first rural school was built in the area. The early years were the most difficult for the young Ukrainian children. Ignorant people saw the Ukrainians as a lesser breed who stunk, and spoke some foreign language that could not be understood by anyone except the Ukrainians themselves. Racial discrimination was everywhere and ranged from the teacher to the little girls in grade one.

The young Sowtis children had to walk five miles everyday to school. Winter was especially difficult. Not only was the weather a threat to their health, but a pack of wolves would always wait for the children when they were about three miles from home. As a result, the family dog accompanied the children to school everyday for the entire winter. Each child was also equipped with a sling-shot and a pocket full of stones in case of an emergency. In the summer, the boys would trap muskrats. One year they collected twelve hundred pelts which they sold for between five and ten cents a piece.

It seemed like every year since their arrival to Canada, the Sowtis family was forced to endure some sort of hardship or personal loss. In 1916, a gripping frost during the month of July froze everything in the area. The family lost one hundred and fifty acres of wheat, barley and oats, along with the precious vegetables in the garden.

In 1918, a flu epidemic swept through the countryside leaving everyone ill and in some cases, taking the lives of the young and the elderly. Transportation to the nearest doctor was by horse and cutter, however, the use of a bull or oxen to pull the cutter were also used in time of need. Besides the flu epidemic in 1918, the family lost their house to fire. A grass fire that was started two miles away was carried to the Sowtis farm by high winds. As a result, only a burnt farmyard remained, and the little two room house that was built by Mrs. Sowtis and her children went up in flames like a piece of dried cinder.

For Klymko and Xenia Sowtis the hope of Canada providing them with a free and safe homeland was finally realized. Within the first ten years of the family's residence in the Clair district many positive and encouraging developments occurred. These developments included the building of the first church and school in the area. The Sowtis homestead became the first stop for all the new settlers in the area. The love and generosity of Klymko and Xenia Sowtis spread far and wide and helped countless families in times of need. Not only were fellow Ukrainians helped, but Klymko and Xenia never forgot about their own family. Canada provided an opportunity of freedom, and their children were raised with the same cultural, religious and familial morals that would have been passed on in their original homeland, Ukraine.

Constitutional reform is about many things.

But mostly it's about you.

As Canadians, we are now facing one of the most important challenges in our history. Proposals have been put forward by the Government of Canada to improve our Constitution. These proposals, for a more united and prosperous Canada in which all Canadians can feel at home, are currently being reviewed by a special parliamentary committee. They will also be considered by a series of conferences run by independent Canadian organizations.

Some of the proposals include:

- a Canada clause that speaks of our hopes and dreams as Canadians, our values, our diversity, our tolerance and our generosity of spirit
- recognizing the right of aboriginal peoples to govern themselves while being protected by Canadian law
- ensuring recognition of Quebec's distinctiveness and of minority language groups
- reforming the Senate to make it elected, effective and much more equitable than it is now
- strengthening Canada's economic union so Canadians can work and conduct business anywhere in the country
- guaranteeing property rights.

Get involved and find out more about how these proposals will shape the future of Canada, call toll-free:

1-800-561-1188

Deaf or hearing impaired call: 1-800-567-1992 (TTY/TDD)

Canada

Shaping Canada's Future Together

UPDATE ON THE STORY OF THALIDOMIDE IN CANADA

Editor's Note: *In the September issue of Promin we published an article by Helen Raycheba chronicling the story of thalidomide victims in Canada and their efforts for redress and compensation from the Canadian government. Mrs. Raycheba has subsequently done some follow-up research into the problem and brings us up-to-date on how this issue stands today, in the following article.*

On September 6, 1991, the Department of Health and Welfare, Canada announced that the Government of Canada had set aside $9.5 million as a special fund to be used as compensation to the victims of the drug thalidomide. There was one condition and it is a reasonable one: the victims must have proof that their disability had been caused by thalidomide and not by something else. What was not reasonable was a request from National Health and Welfare that two Calgary women produce their mother's original prescription slip for Kevadon. This is from over thirty years ago. However, the request was withdrawn!

Each victim has been sent a first instalment cheque for $30,000. The rest of the money is to be divided according to disability. Officials from National Health and Welfare and representatives from the Thalidomide Victims Association of Canada will decide on the categories of disability. The announcement did not specify the number of disabled. The Department of Health and Welfare had identified 74, whereas the War Amputations of Canada organization believes there is a total of 109 victims in all of Canada.

Paul Murphy, Winnipeg vice-president of the Thalidomide Victims Association of Canada, was very pleased with the announcement of the settlement. He is grateful to the War Amputations of Canada and its executive-director, Clifford Chadderton, for initiating action on behalf of the thalidomide victims beginning in August, 1988. The War Amps prepared a Report of the Thalidomide Task Force and presented it to the Government of Canada on February 14, 1989. The government could no longer ignore the situation and finally worked out a compensation agreement.

According to Paul Murphy, justice has been done although no dollar figure can be put on the disability or the emotional stress of the victims. However, now they can go on with their lives as best as their impairment allows them. Some will get an education; some will get their own apartments; some will purchase self-help equipment; others will be able to pay for personal care. The money will change their lives for the better.

The Honourable Benoit Bouchard, Minister of National Health and Welfare, deserves credit for concluding the matter of compensation satisfactorily. The question remains why it took the government so long to settle with the thalidomide group. Perhaps it is afraid that other groups, suffering serious side effects from medicine and medical procedures approved by federal Food and Drug Act, will also seek compensation. This fear is real.

According to Richard Plain, a University of Alberta professor and health-care economist, drug regulation is a weak state in Canada and could lead to another fiasco like the thalidomide case.

Writing in the "Edmonton Journal", September 8, 1991, Dr. Plain states that new medical procedures "are just rolling in one after another" but there is no insistence on testing standards. When it comes to testing, the federal government has opted for a system of voluntary compliance and industry self-regulation. It relies on testing by U.S.A. authorities and manufacturers. This means leaving the testing to those who stand to make money on promoting a particular drug or technology.

The issue of testing standards made news in Edmonton when a new method of treating kidney stones, called lithotripsy, was used instead of surgery. A $2 million machine shatters the kidney stones with shock waves and the particles are eliminated naturally. However, some studies suggest that lithotripsy can cause high blood pressure. Such a side effect cannot be ignored. High blood pressure is a major cause of stroke and heart and kidney failure.

In April, 1991 Health and Welfare Canada took the Meme breast implant off the market when U.S.A.

Continued on page 19

The Story of Thalidomide
continued from page 18

tests showed the implant can break down in a woman's body. This unpleasant development could pose a problem for the Government of Canada in the future.

JoAnne Ford, spokesperson for Health and Welfare Canada, says that, "under the Federal Food and Drug Act, the only medical devices subject to a review before they are sold in Canada are those that will be implanted in a person's body for longer than 30 days". That means of the estimated 20,000 new medical devices that enter Canada each year, only five per cent undergo a pre-market review. The rest are simply registered with the Department of Health and Welfare.

Adequate regulation of drugs and devices falls on both the federal and provincial governments and on the colleges of physicians and surgeons. All must play a role in ensuring the safety of the public.

Early this year, the federal government announced a "thorough review" of medical devices regulation in Canada by an independent committee. This action is to be applauded. People have the right to know the risks involved in their health care and the choices they have in their treatment. The lesson learned from the thalidomide tragedy should not be forgotten.

Sources: CBC Radio Program, "The House", September 7, 1991.

—submitted by Helen Raycheba

HEALTH

BEAT THE BUG — GET A SHOT

With the cold weather upon us, so is the season for coughs, sniffles, sore throats, aching joints, muscle pains, headaches, fevers — and all sorts of of other ailments commonly called "the flu". While symptoms may appear fairly minor initially, there is a very real danger of more serious illnesses developing if proper precautions are not followed, particularly for older people.

The following article has been provided by the Canadian Public Health Association.

"The flu" has become something of a catch-all we apply to just about any illness that makes us feel miserable during the winter months, from a common cold to any number of minor viruses. However, there really is an illness that's called the flu, its proper name is **influenza**, and it poses a real threat to our health.

Influenza is a virus that makes us a lot sicker than the more common winter viruses. At first we're unaware we even have it, but after a few days we begin to develop things like chills, burning watery eyes, a bad cough, sniffles, headache, overall body ache, stomach ache, nausea, weakness, diarrhea and a fever as high as 38 — 40 degrees C. It's easy to see why the flu leaves even young, healthy people feeling exhausted, in some cases for weeks.

HIGHLY CONTAGIOUS

Influenza is also one of the most contagious viruses known to medical science. Just being in the room with someone who has it means you can easily get it. When a flu victim coughs, sneezes or even talks, the virus is sent into the air where it can easily be breathed in by someone else. And since the flu is active in our bodies days before we're even aware of it, we can be spreading it around unknowingly. Small wonder that during a severe outbreak 30 per cent of the population can be affected.

Continued on page 20

The Flu

continued from page 19

The flu can make anyone very sick, but according to the Canadian Public Health Association, it can be deadly to people in what they call "high-risk groups", including: people over 65; those with chronic heart, lung or kidney disease; and those with diabetes, cancer or anaemia. The danger lies in the fact that the flu leaves its victims susceptible to other infections, the most common and most dangerous of which is bacterial pneumonia.

If you're in a high-risk group, your body has a tough time fighting off an illness like this. Many people end up in hospital, and some die. In fact, it's estimated that about 5,000 Canadians die each year as a result of flu complications; more than 80 per cent of those people are over 65.

Considering the dangers, it's surprising that only about 30 per cent of people in the high-risk groups get a flu shot each year. Part of the problem is lack of awareness, which is why groups like the Lung Association are actively promoting flu immunization.

"When we're faced with a life-threatening illness that's preventable and people are ignoring the treatment, we know we've got to get the word out," says Mr. A. Les McDonald, Director of Health Education and Program Services for the Canadian Lung Association.

"Fact is, the flu can kill. But it's also true that the flu can be prevented. We're working hard to make sure everyone is aware of both those facts."

Fear of experiencing side effects such as body aches and fever from the injection has also kept many people from getting a flu shot.

SIDE EFFECTS MINIMIZED

There's good news on that issue. This year the provinces, with the exception of Quebec and British Columbia, have purchased a much less reactive flu vaccine for general use, called split virus vaccine.

As the name suggests, the virus used in this vaccine has been split, and while it works just as well as the traditional vaccine made from the whole virus, the side effects have been decreased dramatically. Studies show only about 12 per cent of those receiving the split vaccine experience flu-like effects. Some people will still get soreness at the injection site, but it disappears in a day or so.

Flu vaccines are considered extremely safe. Split vaccine can be given to anyone over six months of age; whole vaccine is safe for those over 13 years of age. Both vaccines are effective in preventing or reducing the severity of influenza.

Flu vaccine was first developed in 1937. Since then, each year, scientists predict which strains of flu will be prevalent and grow those strains in fertilized chicken eggs. When enough has been grown, the virus is removed, purified and killed. Usually three virus strains are combined in the final flu vaccine each year.

The dead virus strains activate your immune system to allow your body to protect itself from the influenza strains that are in the vaccine. Because the process involved in growing the virus may result in small amounts of egg protein being present in the serum, people with an allergy to eggs or egg products shouldn't get a flu shot.

Flu vaccine is 70 to 90 per cent effective. The few people who do get the flu after receiving a shot tend to experience a mild case and recover quickly. Because the virus you're inoculated with is dead, you can't get the flu from a flu shot.

The vaccine won't protect you against colds or lesser viruses since it's specifically designed to fight the influenza bug. But remember, those other viruses don't make you nearly as sick, and they rarely leave you susceptible to secondary infection.

ANYONE CAN BENEFIT FROM FLU SHOT

While it's most important for those in the high-risk groups to get their flu shots, there are many others who should consider getting immunized, such as: people who live or work with anyone in a high-risk group — nurses, doctors and other health care workers; people who work in a situation where flu can easily spread — teachers, day care workers; people who provide essential community services — police officers, fire fighters; and anyone else who wishes to reduce their chances of getting influenza.

If you **do** get the flu, the only way to cope is to let it run its course. The Canadian Public Health Association suggests you stay in bed, take aspirin to relieve the aches and pains, and drink lots of fluids. The flu can last from three days to two weeks but if your symptoms last longer, see your doctor. And remember, dragging yourself to work isn't doing anyone a favor. You risk catching a secondary infection, and you'll be spreading the virus around, too.

"The flu season doesn't start until late fall, but since it takes about two weeks for your body to build up immunity, get your flu shot early," recommends Dr. Christofer Balram, Chairperson of the Epidemiology and Disease Control Division of the Canadian Public Health Association.

HOW TO DISTINGUISH – COLD OR FLU?

Symptoms	Cold	Flu
fever	rare	characteristic high (38-40°C); sudden onset; lasts 3 to 4 days
headache	rare	prominent
general aches & pains	slight	usual; often quite severe
fatigue & weakness	quite mild	extreme; can last up to a month
prostration	never	early and prominent
runny, stuffy nose	common	sometimes
sneezing	usual	sometimes
sore throat	common	sometimes
chest discomfort, cough	mild to moderate; hacking cough	common; can become severe
complications	sinus congestion or earache	bronchitis; pneumonia; can be life-threatening

THE LUNG ASSOCIATION
LUNGS ARE FOR LIFE

CONVENOR'S REPORT

CONSUMER CONCERNS

*This is **Part 3** of the report by Consumer Affairs Convenor Nellie Seniw about many different household hints and suggestions for consumers for more healthy and economical "household helpers."*

HEALTH FOOD HINTS

Vitamin E — is found in whole grains and vegetable oils and may protect against arteriosclerosis. And did you know your body can absorb **Vitamin A** better from cooked carrots than from raw?

Blood Pressure

According to Dr. Trash from Seale, Alabama Institute — to lower blood pressure have one clove or 12 tablets of garlic a day, **but** don't stop taking blood pressure medication without a doctor's approval.

Garlic

From Penn State University comes the news that researchers say garlic appears to reduce the **Cholesterol** level. Other researchers have revealed that there is something in garlic that helps to **fight cancer** also.

Caffeine

After years of debate whether caffeinated coffee is bad for the heart, new research has found that it isn't. However, researchers from Stanfold University noted a slight increase in risk for subjects who drank four or more cups of decaffeinated coffee a day.

Beans

If you do not like to make a bean casserole because of gas take note of a new product called "Beano", which has been submitted to Health & Welfare Canada and will be available in a few months. A few drops of Beano to your first bite of "gassy" foods, such as beans, brussel sprouts or cabbage, will eliminate the problem of intestinal gas.

SMARTER PURCHASES

Sunglasses

"Canadian Consumer" magazine reports that you don't need **special** sunglasses to block the blue glaring sunlight or "snow blindness" — any sufficiently dark glasses will do. Grey and green sunglasses distort colours the least. Optical defects which are common in cheaper glasses can be annoying, so check for defects by holding the sunglasses at arm's length, look through them at a rectangular pattern and look for wiggles, curves or distortions.

Camcorders

According to the "Canadian Consumer" they are rated in this order as to their overall performance: Canon A1 Digital, Panasonic PV-660-K. RCA Pro 85, Sony CCD-TR7, JVC-CR—AX7U, CHINON-C'-SC98 Pocket 8, Sanyo VM ES88/P, Panasonic Palincorder PV-40-K, and Hitachi VM C 1A.

Computers

Buying a computer in the U.S. can save you money, but there are drawbacks. Unless you can rely on a users' group, you may miss the technical support and some of warranty protection you get when buying closer to home.

Ice Cream Makers

"Canadian Consumer" found that the electric frozen cylinder types worked best and most easily. Top rated were the Ice Wizard Electric 0420 ($120.00) and Philips Ice Maker HR 2295 ($100.00). If you prefer a hand cranked unit the Roscan Ice Cream Swirl 64-819 (at $38.00) is a good buy.

Household Vacuum Cleaner

Of the 12 models "Canadian Consumer" tested, four were wet, dry units. If cleaning carpets and upholstery is a must, a plug-in unit with a beater brush is the best choice. The Iona Dirt Raider ($50.00) is a best buy but it is not good for cleaning in corners so would be a poor choice for stairs. For convenience the Black & Decker Spillbuster ($40.00) was recommended.

Binoculars

Check on alignment by focusing on distant objects.

— Submitted by Nellie Seniw
Consumers Affairs Report

ДЛЯ НЕБЕСНОГО ГОСТЯ

(Надається на свято Миколая)

Зимовий краєвид. Сцену переділяє надвоє невеликий білий горбок з ялинкою або кущем, покритий снігом. Сонце заходить.

Хлопці з вінками на плечах входять гусаком під звуки музики „Сипле, сипле, сипле сніг" або якусь іншу пісню, може про зиму.

ВСІ РАЗОМ:

Ой, навіяли сніги, що й доріг невидко,
Замітаймо всі стежки, замітаймо швидко!
Вже Святитель Миколай з неба поспішає,
Певно він для нас усіх подарунки має.

1-ИЙ ХЛОПЕЦЬ: Я хочу літака!
2-ИЙ ХЛОПЕЦЬ: Я — малу ракету!
3-ИЙ ХЛОПЕЦЬ: Я — новенькі саночки!
4-ИЙ ХЛОПЕЦЬ: Я — для пташки клітку!
5-ИЙ ХЛОПЕЦЬ: Ой, щось ви не добре просите Святого! Хочби „прошу" хто сказав, так нема нічого!...
1-ИЙ ХЛОПЕЦЬ: Ми писали вже листи!
3-ИЙ ХЛОПЕЦЬ: Ми молитви слали!
2-ИЙ ХЛОПЕЦЬ: „Не забудь, Святий, про нас!" — ми його прохали.
5-ИЙ ХЛОПЕЦЬ: Раз прохали тай усе? Треба більше, друзі.
Люди кажуть, що без „прошу"
Користи не буде!

Знов чується музика...Хлопці поспішно замітають праву сторону сцени. Під звуки музики вбігають дівчата теж з мітлами і деклямують.

ДІВЧАТА:

„Ой, навіяли сніги, що й доріг невидко,
Замітаймо всі стежки, замітаймо швидко!
Вже Святитель Миколай з неба поспішає,
Він про добрих діточок в цілім світі дбає.

1-ША ДІВЧИНА: Я почистила вже хату
Щоб святитель Миколай
Знав, що в нас є свято!
2-ГА ДІВЧИНА: Я на образ Миколая
Рушничок придбала.
3-ТЯ ДІВЧИНА: Я квітами його образ
Гарно заквітчала!
4-ТА ДІВЧИНА: Та не час тепер себе
Тільки вихваляти!
Миколай вже близько тут,
Нумо поспішати!

Дівчата замітають ліву сторону сцени, і ніби не бачать хлопців, але побачивши підходять до них.

ДІВЧАТА: Ах!
ХЛОПЦІ: О-о-о!
1-ША ДІВЧИНА: О, то хлопці вже прийшли
Пильно замітати
Певно хочуть від Святого
Всі дарунки взяти.
5-ТА ДІВЧИНА: Ці хлопці пустуни
Цілий рік збиткують
А під свято Миколая
Дивись, як працюють!
1-ИЙ ХЛОПЕЦЬ: А дівчата цілий рік
Мелють язиками
А щоб мамі помогти
Вони часу не мають!
2-ИЙ ХЛОПЕЦЬ: Ці дівчата-небожата
Люблять лиш хвалитись
Одна одну обмовляють
Бо не вміють битись!
2-ГА ДІВЧИНА: Та таких, як ви ось тут
Зможемо побити!
Добре кулі снігові
Вміємо ліпити!

Дівчата з одного боку, а хлопці з другого вдають, що ліплять і кидають сніжки. Входить старша Дівчина з кошиком в руці.

СТАРША ДІВЧИНА: Що тут діється за жах?
Замість працювати
Ви хочете перед святом
Очі підбивати.
ДІВЧАТА (разом): Справді, досить того бою!
ХЛОПЦІ: Помиримся між собою!

На знак згоди подають одні одним руки і стають на сцені рядами. На сцені темніє. Під звуки пісні „Ой, хто, хто Миколая любить..." входять 4 Ангели.

1-ИЙ АНГЕЛ: Хай засяє світ ясний
Миколай іде святий!
2-ИЙ АНГЕЛ: З Небес високих
Я тут приходжу
Я той, що всюди
При вас сторожу!

3-ИЙ АНГЕЛ: Я той, що чую
І той, що бачу
Що робить кожна дитина.
Чи вона послушна і чемна,
Чи любить маму і тата.

4-ИЙ АНГЕЛ: Я пильную чи дитина,
Любить свій нарід.
Українську школу і книжку,
З ним я ніколи не розлучаюся
Стережу його, як рідного брата!

Ангели стають по боках на сцені немов на стійці. Дзвонять дзвіночки. Під звуки коляди „На небі зірка..." Ангели підходять на перід сцени. В цей час входить св. Миколай. Ангели його оточують.

СВ. МИКОЛАЙ: Я прибув до вас сьогодня,
Із соняшного раю.
З неба вам привіт приношу,
І благословляю! (благословляє рукою)

Всі моліться Богу,
І батьків шануйте.
Вчіться теж про Україну
Й надто не пустуйте!
Всіх дітей, що добрі й пильні
З святом вітаю
І для кожного студента
Я дарунок маю!

Ангели беруться за руки і співають „Ой, хто, хто Миколая любить..." Хлопці й дівчата що виступали на сцені теж долучуються до співу.

Роздача дарунків

Замітка: Строї дітей — зимовий одяг. **Строї Ангелів** — біле вбрання, на голові срібні віночки. Можна дати срібла і на вбрання.
Віники для дітей можна зробити з гілок берези, як то колись було!
Пісню **„Діти до Св. Миколая"** друковано в попередньому числі. No. 11,листопад 1991.

Склала Анастасія Міненко (1991)
(За Ївгою Шугай) Вінніпеґ, Ман.

———————

П. Бондарчук

МОРОЗЕНКО

Морозенко бородатий
Ходить-бродить коло хати
Та у вікна загляда.
Ми запрошуєм погріться, —
Він не хоче, — він боїться,
Що розтане борода.

Марійка Підгірянка

СКАЖУ КАЗКУ

Скажу вам, діти, казку:
Приніс зайчик дров в'язку,
Поколов їх дрібненько,
Зварив кашку швиденько.
Кашка була солодка,
моя казка коротка.

Гриць Бойко

МОРОЗЕЦЬ

Морозець,
Морозець,
Пощипав нам щічки!
Теплі валянки у нас,
Хутра й рукавички.

— Морозець,
Морозець! —
Плещемо в долоні.
У дівчаток і хлоп'ят
Носики червоні.

ЗМІСТ XXXI ТА XXXII РІЧНИКА

ЗМІСТ XXXI РІЧНИКА

Статті, нариси, оповідання

З Різдвом Христовим ..... 1—1
70-річчя Акту Соборности ..... 1—3
Осип Білоус — Чар українського Різдва ..... 1—4
З колядою на „Фонд Руху" ..... 1—4
В. Шостаківський — „Тиха ніч" ..... 1—5
Створено центр документації і неформальних видань України ..... 1—6
Марія Карасевич, Вінніпеґ, Ман. ..... 1—7
Т. Горохович — Наталя Кобринська ..... 2—1
Там , де починалася „Лісова пісня" ..... 2—3
Л. Храплива-Щур — Діти діяспори — дітям в Україні (СКВОР) ..... 2—5
Загроза музеєві в Берестечку — Пляшеві .... 2—9
Галина Мельник-Марко — „Українська сорочка" в музеї в Торонто ..... 2—13
Віра Смерека — Зустрічі ..... 2—14
У. Пелех — Що даємо юному серцю ..... 3—1
Ю. Мушкетик — Нехай вічно святиться його ім'я (скорочено) ..... 3—2
Ліна Костенко гостем у ЗСА ..... 3—4
Савеля Стечишин нагороджена Орденом Канади ..... 3—5
Уляна Пелех — Шевченкове свято на далекому Сибірі ..... 3—7
Живий зв'язок (ЛХЩ) ..... 3—8
(між українцями Франції і Канади)
Слово на канадсько-українській конференції про спільні підприємства ..... 3—9
Ольга Райчиба — на допомогу Дем'янюкові ..... 3—11
Виставка Галини Кошарич ..... 3—12
(Саскатун, Саск.)
Загально українське віче в Едмонтоні ..... 3—12
(Комітет сприяння ДЦ УНР)
Т. Горохович — „Літопис Волині" ч. 15 ..... 3—13
Відбулась крайова конференція Комітету Українок Канади ..... 3—20
Об'єднання українських православних сестрицтв у Бразилії ..... 3—22
Свято великої перемоги ..... 4—3
Україна святкувала свято державности ..... 4—5
Віра Смерека — Наймудріша лекція життя ... 4—7
В. Шпаковська — „Реве та стогне Дніпр широкий" ..... 4—10
Любив відчувати пульс життя
(90-річчя від дня народження Г. Косинки, спогад дружини Тамари Мороз-Стрілець.) ..... 4—11
Вісті з українського музею Канади, Саскатун, Саск. ..... 4—14
Володимир Марко — У 30-річчя „Променя" ..... 4—28
Уляна Пелех — Співпраця з батьками ..... 5—1
Борис Попов — Українське культурне об'єднання на далекій Півночі ..... 5—2
Доземний поклін великій матері ..... 5—3
Іван Драч — Ми щасливі, що маємо Павличка ..... 5—5
Савеля Стечишин — Моя подяка ..... 5—6
Уривки з листа до рідних в Україні ..... 5—10
Григорій Косинка — На буряки ..... 5—14
Народжуються нові сторінки історії жіночого руху ..... 6—1
Чорнобиль — День скорботи ..... 6—2
Уляна Пелех — Шлях на голгофу Миколи Зерова ..... 6—3
С. Білокінь — Світлий образ Русі ..... 6—5
З життя українців в Англії ..... 6—6
Книга — меморіал світової ліґи українських політичних в'язнів ..... 6—7
Тоня Горохович — Михайло Коцюбинський ..... 6—8
Іван Боднарчук —Мати і доня ..... 6—12
До українського громадянства в вільному світі ..... 6—13
(Президія СКВУ)
Вислухав Господь молитви дітей своїх .... 7, 8—1
Збільшення числа єпископів УАПЦеркви на Україні ..... 7, 8—1
Чорнобильська катастрофа ..... 7, 8—2
Уляна Пелех — Туга за безсмертністю .... 7, 8—3
Л. Олесько — „Золотий" кінь Олександра Саєнка ..... 7, 8—5
Тоня Горохович — Загублений рід ..... 7, 8—6
Виклад про український рушник ..... 7, 8—8
Іван Боднарчук — Заповіт ..... 7, 8—9
Юлія Анна Бел — Виставка праць талановитих мистців ..... 7, 8—10
Н. Когуська — Наші громадські будні .... 7, 8—11
Ангелина Чечко — Про діяльність української суботньої школи в м. Куритібі, Бразилія ..... 7, 8—2
Декларація про державний суверенітет України ..... 9—1
З нагоди декларації (Конґрес Українців Канади) ..... 9—2
З подій на соборі відродження ..... 9—3
Любомир Домашевський — Погляд молодого покоління на ролю української мови ..... 9—4
Привіт Україні ..... 9—5
(з резолюцій 18-го Собору УПЦ Канади)
Уляна Пелех — наради пленуму Спілки письменників України ..... 9—6
Уляна Пелех — Яка була б творчість В. Симоненка тепер ..... 9—7
У. П. — Яким бути Каневу? ..... 9—8
У Києві будуть будувати новий храм ..... 9—9
Григорій Сковорода (1722-1794) ..... 9—10
XXII конкурс СФУЖО ім. Марусі Бек ..... 9—11
Т. Горохович — Події в Україні ..... 9—12
Єлисавета Білич — Познайомтесь з новою редакторкою „Променя" ..... 9—13
М. Мар. — Світлій пам'яті Івана Боднарчука ..... 9—14
С. Степанюк — Жінка воїн ..... 9—18
Олена Гринь — Наші завдання ..... 10—1
Марія Воронюк (за Крайову Управу СУК) Щира подяка Н. Когуській ..... 10—2

Уляна Пелех — „Запорізька січ: зруйноване й уціліле" ..... 10—3
Катря Янківська — Людина з прагненням до культурної праці ..... 10—5
Віра Смерека — Собор святої Софії ..... 10—8
Софія Качор — Бенкет на користь фонду Центру українських канадських студій .... 10—9
Уляна Пелех — Людмила Старицька-Черняхівська її зустрічі з Іваном Франком ..... 10—11
Т. Г. — Особливості творчості Михайла Коцюбинського ..... 10—13
(продовження з ч. 6)
Марія Голод — Вічне прощання ..... 10—21
(над могилою Ів. Боднарчука
С. Степанюк — Музейні вісті ..... 10—22
(філія в Онтаріо)
Звернення ..... 10—22
(допомога біблійному фондові)
Савеля Стечишин — 30-ліття „Променя" ..... 11—1
Наталя Когуська — Моє прощальне слово журналові ..... 11—3
Повідомлення об'єднання працівників літератури для дітей і молоді ім. Леоніда Глібова ..... 11—4
Олена Гринь — До уваги читачів! ..... 11—4
Першого листопада 1918 року ..... 11—5
Л. Храплива-Щур — Книжка, наклад якої вичерпаний ..... 11—6
О. Г. — 50 років з дня смерти Софії Русової ..... 11—7
Катря Янківська — На фармі ..... 11—8
О. Г. — Кирило Стеценко в Вінніпезі ..... 11—10
„Павільйон 1000-річчя в Едмонтоні" ..... 11—10
В. Смерека — Собор святої Софії ..... 11—11
(продовження з ч. 10)
Уляна Пелех — Оксана Пахльовська — поет і науковець ..... 11—24
Ольга Райчиба — Подяка пані Наталі Когуській ..... 11—26
Олена Гринь — Народний Рух України ..... 12—1
Конференція СУК, Саскатун, Саск. ..... 12—3
Галина Михальчук — Вітаємо пані Галину Гнатишин з вдізначенням-медалею „Персонс аварда" ..... 12—4
О. Г. — Дні козацької слави ..... 12—6
Уляна Пелех — Українське коріння у кримській землі ..... 12—7
О. Г. Олена Пчілка ..... 12—8
Уляна Пелех — Оксана Пахльовська — поет і науковець ..... 12—10
Уляна Пелех — Створено лабораторію української культури ..... 12—11
Анна Холод — Наша „Північ" ..... 12—11
Галина Михальчук — Виставка картин Тані Аксюк в Оттаві ..... 12—12
Г. К. — Бенкет в честь появи в світ історії СУМК „Сумківські стежки" ..... 12—22

Ювілеї, вінчання, поздоровлення

Мулків Стефан і Павліна ..... 1—6
(60 років подружнього життя), То Гилс, Альта
Гарасин Катерина ..... 1—11
(вісімдесятиріччя), Едмонтон, Альта.
Д-р Женя Заячковська ..... 2—2
(Наукове досягнення), Оттава, Онт.
Д-р Савеля Стечишин ..... 2—6
(Вшанування), Саскатун, Саск
Чижовська Марія (88-ліття) ..... 2—7
Норт Бетелфорд, Саск.
Кучер Йосиф ..... 2—10
(побажання)
Василишин Софія ..... 2—11
(вшанування)
Токарик Василь і Галя (50-літній ювілей) ... 2—22
Ванкувер, Б.К.
Кудрловська Анастасія ..... 2—22
(75-ліття), Лондон, Онт.
Сидорів Михайло і Марія ..... 2—28
(60-ти ліття), Едмонтон, Альта
Журнал „Промінь" ..... 2—30
(листи, побажання)
Савіцька Кароліна ..... 4—21
(90-ти ліття), Монтреаль, Квебек
Романюк А. і В. ..... 4—21
(60-ти літній ювілей), Бюкенен, Саск.
Стахів Анна і Мирослав ..... 5—11
(60-літній ювілей), Торнгил, Онт.
Василишин Софія, Едмонтон, Альта ..... 5—12
(вшанування)
Майба Галя, ... 5—13
(поздоровлення), Вінніпеґ, Ман.
Привітання журналові ..... 6—14
Коваль — Дмитерко Анастасія ..... 6—21
Овкбурн, Ман.
Матіовська Анна ..... 7, 8—25
(90-літні роковини), Овкбирн, Ман.
Мазур Анна і Володимир ..... 7, 8—26
(почесне членство), Давфин, Ман.
Королюк Дмитрій і Вікторія ..... 9—23
(25 літ подружнього життя), Стінен, Саск.
Вшановано членок: Анельку Цуркан, Надю Боднарук, Парасю Ґурську, Стінен, Саск. ..... 9—23
Привіти ..... 9—30
Привіти ..... 10—24
Голінаті Даруся і Матвій ..... 10—19
(Весілля українських молодят)
Панасейко Кузьма ..... 10—22
(80-ліття), Лондон, Онт.
Ґурські Андрій і Текля ..... 10—28
(70 літ подружнього життя)
Вінчання провідних сумківців ..... 11—9
(Діяни і Тараса)
Бонар Василь і Василина ..... 12—27
(50-літній ювілей), Суррей, Б.К.

Поезії

Радуйся, радуйся, земле (лемківська коляда) ..... 1—2
Уляна Кравченко — 22 січня 1919 р. ..... 1—3
На Йордані (лемківська коляда) ..... 1—10
Леся Українка — Поворіт ..... 2—2
Віра Смерека — Молитва ..... 2—12
Григорій Чупринка — До Тараса Шевченка ..... 3—8
Олекса Стефанович — На Великдень ..... 4—1
Великодні гаїлки в Житомирі ..... 4—4
Ганна Черінь — Христос Воскрес ..... 4—6
Олена Пчілка „Яка краса відродження країни" ..... 5—4

До зеленого гаю ..... 5—4
Микола Зеров ..... 6—4
Чистий четвер. То був . . .
Дм. Павличко — Ти зрікся мови рідної 6-12
Богдан Кравців — Київ з лівого берега .... 7, 8—4
Марія Людкевич — Бачу себе ..... 7, 8—4
А. Матвійчук — Ми — українці ..... 7, 8—20
(муз. Корнілевича)
Василь Симоненко — Поет ..... 9—7
Василь Симоненко — Я. Межа. Чекання. .... 9—8
Наталка Білоцерківець — Слово про
рідну мову ..... 10—1
Магдалина Гулей — Уклін тобі,
моя родино ..... 10—4
Світлій пам'яті Ів. Боднарчукові ..... 10—21
(Присвята)
Леся Храплива — Поклін вам, лицарі ..... 11—5
Ол. Підсуха — Кременчуцьке море ..... 12—7
Олена Пчілка — Недіє, вернися ..... 12—9
Волинські спогади ..... 12—9
Оксана Пахльовська — Старий вітер.
Дніпро. ..... 12—10

Нашим дітям

Валентина Юрченко — Різдвяна пісня ..... 1—12
Кому іти за дровами ..... 1—12
Леонід Глібів — Зимова пісенька ..... 1—12
Орися Городецька — Ялинка ..... 1—12
Валентайн ..... 2—20
Галина Демченко — Снігова гостя ..... 2—20
Т. Шевченко — Червона калина ..... 2—20
Л. Храплива (Лесі Українці) ..... 2—20
В. Сухомлинський — Молоко ж чисте ..... 2—20
Міра Артамінова — Біля пам'ятника
Шевченка ..... 3—21
Дванадцять місяців ..... 3—21
Наша гаївка ..... 4—20
Звідки взялася писанка? ..... 4—20
(Леґенда
Анатолій Конельський — Нічна фея ..... 5—19
Олесь Жолдак — Мати ..... 5—19
Олександер Половинка — Трудівниця ..... 6—20
А. Левер — Як назвати зайчика ..... 6—20
Василь Хомик — Червень ..... 7, 8—21
Ірина Проколенко — Сонце, сонечко
та соняшник ..... 7, 8—21
Олександер Пархоменко — Мала австралійка
писала листи ..... 7, 8—22
Євген Железняков — Дощик ..... 7, 8—22
Мамо, матуся ..... 7, 8—22
Віра Багірова — Кульбабка ..... 9—20
Кость Вагилевич — Котик-школяр ..... 9—20
Скажу казку ..... 9—20
О. Моторний — Мудрі порадники ..... 10—20
Маргарита Меденці — Я і черевики ..... 10—20
Марійка Підгірянна — На волі ..... 10—20
Василь Сухомлинський — Як Микола став
хоробрим ..... 10—20
Михайло Стельмах — Заєць і рак ..... 11—22
Михайло Стельмах — Журавлик і
рукавиці ..... 11—23
П. Воронько — Горобець-молодець ..... 11—23
Платон Воронько — Гість ..... 12—21

Громадська хроніка

День подяки і свято книжки, відділ ім.
кн Ольги при церкві Св. Юрія Переможця,
Гримсбі, Онт. ..... 1—8
Свято книжки, Келовна ..... 2—8
Відділ Доньки України, Монтреаль ..... 2—8
„Українська сорочка" в музеї в Торонто .... 2—13
Розваговий вечір при соборі Св. Покрови
в Вінніпезі ..... 2—23
Праця Комітету Українок Канади ..... 2—23
(відділ Вінніпеґ)
Літературний конкурс СУК ..... 3—6
Відділ ім. Ольги Басараб ..... 3—23
Глеслин, Саск.
Відділ ім. Олени Пчілки, ... 3—24
Йорктон, Саск.
Відділ ім. Хариті Кононенко, ... 3—25
Блейн Лейк, Саск.
Відділ ім. Лесі Українки, ... 4—22
Гамільтон, Онт.
Відділ ім. С. Стечишин, ... 4—23
Келовна, Б.К.
Відділ ім. Ольги Кобилянської, ... 4—24
Витків, Саск.
Відділ ім. О. Басарабової ..... 4—24
Нипавин, Саск.
Відділ ім. кн. Ольги ..... 4—25
Вернон, Б.К.
Відділ ім. Лесі Українки ..... 4—25
Редфілд — Рішард, Саск.
Імпреза на фонд журналу „Промінь" ..... 5—12
Гефорд, Саск.
Відділ ім. Ганки Романчич ..... 5—20
Саскатун, Саск.
Відділ ім. Лесі Українки ..... 5—20
Ту Гиллс, Альберта.
Свято-академія на пошану Лесі Українки та
жінок-героїнь, ... 5—21
Гримсбі, Онт.
Діяльність рідної школи при громаді
Св. Івана Хрестителя, ... 5—21
Роблин, Ман.
День членства в Саскатуні ..... 5—22
Поклін Лесі — Річне свято ..... 5—23
Гамільтон, Онт.
У пам'ять жінок-героїнь совєтських
концтаборів ..... 5—23
(Комітет Українок Канади, Торонто)
День членства ..... 5—24
Вінніпеґ, Ман.
Посвячення хати прот. Миколая і добродійки
Ґені Равлюк ..... 5—25
Едмонтон, Альберта
Відділ ім. Людмили Старицької-
Черняховської ..... 5—27
Торонто-Захід, Онт.
Відділ ім. кн. Ольги ..... 5—27
Стінен, Саск.
Відділ ім. Олени Пчілки ..... 5—28
Ейлшем—Кадет, Саск.
Відділ ім. Лесі Українки ..... 5—28
Вотерфорд, Онт.
Відділ ім. Лесі Українки ..... 5—29
Єлов Крік, Саск.

Відділ ім. Ольги Кобилянської ..... 5—29
Шіго, Саск.
Освітній вечерок ..... 6—13
Смокі Лейк, Альта
Повідомлення ..... 6—13
(провінційний з'їзд СУК Манітоби)
Свято членства ..... 6—21
Йорктон, Саск.
День членства і чай ..... 6—23
Едмонтон, Альберта
Діти рідної школи вшановують
Тараса Шевченка ..... 6—23
Роблин, Ман.
Відділ СУК при катедрі Св. Івана ..... 6—24
Едмонтон, Альберта
Відділ ім. Лесі Українки ..... 6—25
Мелфорт, Саск.
Відділ ім. Ольги Кобилянської ..... 6—26
Саскатун, Саск.
Відділ ім. кн. Ольги ..... 6—26
Едмонтон, Альта
Річні загальні збори СУК, відділ
св. кн. Ольги ..... 6—27
Торонто, Онт.
Відділ ім. Лесі Українки ..... 7, 8—25
Гамільтон, Онт.
З окружного з'їзду в Роблин, Ман. ..... 9—21
Відділ ім. Лесі Українки ..... 9—22
Вадіна, Саск.
Закінчення сезону праці ..... 9—25
Оттава, Онт.
Поправлений склад управи відділу ім. Лесі
Українки в Гамільтон на 1990 рік
(з ч. 4-го) ..... 9—26
Відділ ім. Лесі Українки ..... 9—26
Ст. Катеринс, Онт.
Вісті з Лондону, Онт. ..... 9—27
Відділ ім. Лесі Українки ..... 9—27
Ванкувер, Б.К.
Симпозіум східньої екзекутиви СУК ..... 10—23
Звіт праці відділу ім. Лесі Українки ..... 10—24
Оттава, Онт.
Про діяльність української суботньої школи
в м. Курітібі, Бразилія ..... 10—25
Відділ ім. Ольги Кобилянської ..... 10—27
Суррей, Б.К.
З нагоди 30-ліття „Променя" ..... 11—27
Саскатун, Саск.
30-річчя „Променя" ..... 11—29
Віндзор, Онт.
Листи до редакції ..... 11—30
Вісті музею ..... 12—23
Едмонтон, Альберта
30-ліття відділу Союзу Українок Канади
ім. Лесі Українки в Оттаві ..... 12—24
Діяльність Комітету Українок Канади відділу
у Вінніпезі за роки 1989 — 1990 ..... 12—26

Посмертні згадки

Левицький Микола ..... 2—12
(президент УНР в екзилі)
Ґоян Василина ..... 2—26
(Норт Бетелфорд, Саск.
Гринів Агафія ..... 2—27
Монтреаль, Квебек
Мойсеєвська Галина ..... 2—29
Монтреаль Квебек
Іванусь Ольга ..... 3—25
Мелфорт, Саск.
Гумчак Марія ..... 6—22
Монтреаль, Квебек
Паркс Емілія ..... 6—28
Саскатун, Саск.
Ілюк Марія ..... 6—28
Едмонтон, Альберта
Іванчук Михайло ..... 6—29
Норт Бетелфорт, Саск.
Куриш Текля ..... 6—30
Едмонтон, Альберта
Олійник, Анна ..... 7, 8—27
Гамільтон, Онт.
Равлюк Агафія ..... 7, 8—28
Йорктон, Саск.
Лазарович Михайло Іван ..... 7, 8—29
Саскатун, Саск.
Підручна Анна ..... 7, 8—30
Едмонтон, Альберта
Іщенко Володимир ..... 9—18
Вінніпеґ, Ман.
Іванусь Михайло ..... 9—28
Ґронлид, Саск.
Олійник Анна ..... 10—19
Гамільтон, Онт.
Баран Марія ..... 10—27
Гамільтон, Онт.
Олійник Анна ..... 10—29
Вінніпеґ, Ман.
Мудра Анна ..... 10—30
Ріджайна, Саск.
Гаврисишин Теодора (Доця) ..... 11—30
Вінніпеґ, Ман.
Вацик Наталя ..... 12—28
Тандер Бей, Онт.

Куток порад

Куток порад ..... 4—2
Куток порад ..... 10—14
Куток порад ..... 11—8

Квіти незабутнім

1—11, 1—13, 2—25, 2—26, 2—27, 2—29, 2—31, 2—33, 3—28, 3—29, 4—26, 4—27, 5—30, 5—31, 6—11, 6—31, 7, 8—27, 9—31, 9—32, 10—31, 11—32, 12—29, 30, 31.

Пресовий фонд

1—14, 2—33, 3—33, 4—29, 5—32, 6—33, 7, 8—24, 9—33, 10—28, 11—33, 12—33.

Для наших господинь

2—32, 3—30, 3—31, 3—32, 6—32, 7, 8—32, 10—32, 12—32.

ЗМІСТ XXXII РІЧНИКА

Статті, нариси, оповідання

Савеля Стечишин — Яке значення має кутя? ..... 1—2
Олена Гринь — В день свята української державности ..... 1—3
Олена Гринь — Свято героїнь ..... 2—1
О. Г. — Леся Українка ..... 2—2
Уляна Пелех — Леся Українка і її поетичне слово ..... 2—3
Олена Теліга ..... 2—4
Тамара Каркоць — Весільна зустріч перенесла мене в минуле ..... 2—5
Галя Кисілюк-Слюзар — Українська сорочка ..... 2—7
Віра Смерека
Нові видання „Смолоскипу" ..... 2—9
1. Світлі святкування храмового празника ..... 2—10
2. „Золоті ключі" в Англії ..... 2—11
3. Різдво в Англії ..... 2—12
Дмитро Павличко — „Прихилимо одне до одного свої серця" ..... 3—1
Уляна Пелех — Пам'ятаймо про рокові турботи про мову ..... 3—2
Олена Гринь — в роковини Тараса Шевченка ..... 3—3
Подяка Оксани Слотюк ..... 3—3
Г. Честахівський — Тарас на Чернечій горі .. 3—6
Дмитро Козій — Шевченко в кобзарських думах ..... 3—7
Іван Кейван — Тарас Шевченко — маляр .... 3—8
Віднайдені шедеври (Т. Шевченко в Варшавській Національній Бібліотеці) ..... 3—9
Володимир Січинський — Трипільська мальована кераміка ..... 3—10
Видання Т-ва плекання рідної мови (О. Войценко) ..... 3—20
Савеля Стечишин — Відданість жінок великому ідеалові ..... 4—1
Великдень в нашому домі ..... 4—3
К. Т-чко— Михайло Грушевський ..... 4—4
Рік 1991 — Рік Михайла Грушевського ..... 4—5
Другий з'їзд Руху в Києві ..... 4—6
З'їзд канадського Руху ..... 4—6
Орися Пащак-Трач — Народнє мистецтво як виховний засіб ..... 4—8
60-річчя Організації Українок Канади і 40-річчя журналу „Жінічий світ" ..... 4—12
Савеля Стечишин — Українська мати ..... 5—1
Олена Гринь — В 65-ті роковини смерти Симона Петлюри ..... 5—3
Галина Михальчук — Відродження жінок Буковини ..... 5—3
Яірад — Їм присвічує ідея ..... 5—4
Галина Мельник-Марко — Молодь і наша пісня, наша слава ..... 5—5
Максим Бойко — Слідами перших поселенців канадських прерій ..... 5—6
Григорій Міщенко — Вірю в безмір жінки .... 5—7
Людмила Любовець — Міняємо образ? ..... 5—8
Лідія Орел — Рушник в народньому побуті ..... 5—9
В Смерека — Героїня нашої доби ..... 5—12
Всеканадський з'їзд Союзу Українців Самостійників ..... 6—1
Савеля Стечишин — Перед нами спільні завдання ..... 6—3
Живемо одним! ..... 6—5
Нашим батькам ..... 6—5
Володимир Олейко — Спрага лету ..... 6—6
Галина Мельник-Марко — В сторіччя поселення українців в Канаді ..... 7, 8—1
Століття українського поселення в Канаді ..... 7, 8—2
„Дар Евдотеї" Докії Гуменної ..... 7, 8—3
Савеля Стечишин — Шкільні дні в минулому ..... 7, 8—4
120-ліття Манітоби ..... 7, 8—5
Комітет Українок Канади до 100-тя поселення українців в Канаді ..... 7, 8—7
Запрошуємо до Прилук ..... 7, 8—10
Віра Смерека — Святиня над Десною .... 7, 8—12
Ірина Лапчак — Забуте мистецтво ..... 7, 8—14
47-й крайовий з'їзд СУС-у у Канаді ..... 9—1
(Доповідь пані Фарини-Кіт)
Теофіля Якубович — Запрошення на Конґрес Союзу Українок Буковини ..... 9—3
Олена Гринь — Відродження Союзу Українок в Україні ..... 9—4
І. Соловей — Борімося, щоб бути вільними на рідній землі ..... 9—5
(доповідь на першій Всеукраїнській конференції)
Катря Янківська — Початки жіночих організацій у Вінніпезі ..... 9—6
Орися Сушко — Діяльність провінційної ради жінок, Онт. ..... 9—7
Музей вшановує сторіччя Українців в Канаді ..... 9—8
Комісія століття українців в Канаді ..... 9—9
Віра Смерека — Святиня Петра і Павла над Десною ..... 9—13
Галина Михальчук — Про Союз Українок в Україні ..... 9—22
47-й з'їзд Союзу Українців Самостійників ... 10—1
Події в Україні ..... 10—2
"Roots" нашої Русі в „місті" Руте ..... 10—2
Анна Холод — Сила народу ..... 10—3
Монументальна книга ..... 10—5
(Альбом Тисячоліття християнства в Україні)
Марта Богачевська-Хом'як — Союз Українок у міжвоєнний період ..... 10—6
Василь Скуратівський — Останнє жниво ... 10—10
Обірваний політ жайворонка ..... 10—12
(Про Сашу Путрю)
Людмила Сумик — Спомин з подорожі по Україні ..... 10—14
Людмила Павенська — Виставка картин „Дух України" з Києва ..... 10—25
Олена Гринь — Українці 100 років в Канаді ..... 11—1
65 років Союзові Українок Канади ..... 11—2
(доповідь пані Воронюк, резолюції)
Конкурс вишиття ..... 11—3
(до 65-ліття Союзу Українок Канади)

Галина Михальчук — Союз Українок в Україні і Конґрес у Чернівцях ..... 11—3
(звіт делегатки Люби Подольської)
Марта Богачевська-Хом'як — Союз Українок у міжвоєнний період ..... 11—5
Олена Гринь „Червона рута" ..... 11—8
Катря Янківська — Ганка Романчич-Ковальчук ..... 11—10
„Берегиня" — Міжнародній фестиваль ..... 11—11
100-ліття української імґрації в Бразилії ... 11—11
А як справа з Іваном Дем'янюком? ..... 11—13
Українські працівники літератури для дітей і молоді ім. Леоніда Глібова ..... 11—14
Рух — це явище, яке дало нації крила 12-1
„Я гордий, що українець" 12-3
Саскачеван багатий не тільки хлібом 12-3
Олена Гринь — Український козацький визвольний рух 12-4
Марта Богачевськак-Хом'як — Союз Українок у міжвоєнний період 12-5
Наталя Когуська — Століття поселення українців у Канаді і українська жінка 128
Спростування 12-10

Громадська хроніка

Добр. М. Керніцька — Провінційний з'їзд СУК на Манітобу ..... 1—6
Є. Білич —Подвійне свято ..... 1—9
М. Зайцев — Короткий огляд праці відділу ім Кн. Ольги при соборі Св. Покрови в Вінніпезі ..... 1—10
Провінційний з'їзд СУК в Едмонтоні ..... 2—21
Хор при громаді Св. Іллі в Едмонтоні ..... 2—22
Звіт альбертської філії музею СУК 2-23
Праця відділу СУК при громаді Св. Іллі ..... 2—23
Провінційний з'їзд в Норт Бетелфорд, Саск. ..... 2—24
Річний звіт відділу ім. Олени Пчілки ..... 2—25
Прийняття в честь уступаючої голови провінційної екзекутиви на Манітобу пані Павліни Іґнаш ..... 2—26
Річна праця відділу СУК ім Ольги Кобилянської, Витків, Саск. ..... 2—28
Провінційний з'їзд складових організацій С.У.С. в Норт Бетелфорд, Саск. ..... 3—19
Союз Українок Канади при катедрі Св. Івана в Едмонтон, Альта. ..... 3—21
Свято книжки в Ґримсбі ..... 3—25
Вісті з Лондону, Онт. ..... 3—25
Академія в пошану Лесі Українки та жінок- героїнь в Ґримсбі ..... 3—12
Річні збори відділу ім. Савелі Стечишин, Келовна, Б.К. ..... 4—22
Річні збори відділу ім. О. Кобилянської Суррей, Б.К. .... 4—23
Річні збори відділу ім. Ольги Басараб в Нипавин, Саск. ..... 4—24
Річні збори відділу ім. Ольги Кобилянської, Шиґо, Саск. 4-24
Річні збори відділу С.У.К. ім. кн. Ольги в Стінен, Саск. ..... 4—25
Річні збори відділу С.У.К. ім. Олени Пчілки в Ейлшем-Кадет ..... 4—26
Галина Сенишин — культ-освітня програма місяця лютого, Монтреаль ..... 4—28
Яірад — Відгукнулись на потребу часу Гамільтон, Онт. ..... 4—28
50-літній ювілей і день членства в Вінніпезі ..... 5—20
Провінційний з'їзд СУС Британійської Колюмбії ..... 6—8
Марія Божик — Великодній передзвін ..... 6—10
Свято героїнь, Ст. Катеринс, Онт. ..... 6—11
Свято членства, Йорктон, Саск. ..... 6—11
Весняний чай (показ піонерської ноші), Вінніпеґ, Ман. ..... 6—12
Проєкт, гідний наслідування, Йорктон, Саск. ..... 6—14
Відділ ім. Ольги Кобилянської, Саскатун, Саск. ..... 6—20
Відділ СУК в Єллов Крік, Саск. ..... 6—21
Відділ ім. Доньки України, Роблин, Ман. ... 6—22
Відділ ім. кн. Ольги, Вернон, Б.К. ..... 6—22
Відділ ім. Лесі Українки, Гамільтон, Онт. ... 6—23
Відділ ім. кн. Ольги, Лондон, Онт. ..... 6—24
Відділ ім. Лесі Українки, Вотерфорд, Онт. ..... 6—25
Річне свято Лесі Українки, Гамільтон, Вісті з Лондону, Онт. місячні збори ..... 7, 8—23
Транскона, Манітоба ..... 7, 8—24
(Свято-Миколаївський концерт, Йорданська вечеря)
Відділ ім. Марії Маркович, Канора, Саск. ..... 7, 8—25
Відділ ім. Лесі Українки, Вінніпеґ, Ман. ... 7, 8—26
Відділ ім. кн. Ольги, Торонто, Онт. ..... 7, 8—27
Сімпозіум (східня екзекутива СУК) ..... 9—12
Прощальна гостина о. Віталієві і паніматці Надії Метулинським, Лондон, Онт. ..... 9—24
Надія Боднар — Вишивка ..... 9—31
Іванна Дженис — Мистецька виставка ..... 10—24
(Провінційна управа СУК Альберти)
Людмила Павенська — Український павільйон „Київ", Вінніпеґ, Ман. ..... 10—27
Відділ ім. Лесі Українки, Редфілд-Рішард, Саск. ..... 10—28
30-літній ювілей відділу СУК ім. кн. Ольги в Едмонтоні ..... 10—29
Надія Боднар — Вишивка ..... 10—32
Галина Онуфрійчук — Річна діяльність Вінніпезького відділу Комітету Українок Канади ..... 11—12
60-ліття відділу СУК ім. Лесі Українки ..... 11—28
(в Овкбурн, Ман.)
Яірад — „Збори в жовтні", Гамільтон, Онт. ..... 11—29
Степан Плахтин — Праця українців в Бразилії ..... 11—29
37-ма конвокація Колеґії Св. Андрея ..... 11—30
(слово пані Софії Василишин)
Надія Боднар — Вишивка ..... 11—32

Вірші

Олена Теліга ..... Лист Леонідові Мосендзові ..... 2—4
Леся Українка — І все таки до тебе ..... 2—6
Колядка ..... 2—13

Щедрівка ..... 2—13
Михайло Осадчий — Моя краса ..... 2—33
Леся Українка — На Шевченкові роковини .. 3—4
Анатолій Бортняк — Сльози Шевченка ..... 3—5
Т. Шевченко — І мертвим, і живим ..... 3—5
Т. Шевченко — Кобзар ..... 3—7
Леонід Полтава — Три матусі ..... 5—2
К. Перелісна — Вістка ..... 5—5
Василь Вовчок — Мамо, чий я син? ..... 6—5
Ганна Дущак — Спрага лету ..... 6—6
Лариса Мурович — Перша піонерка ..... 6—10
Магдалина Гулей — Піонерам Канади ..... 6—14
Ганна Дущак — А там, за шибкою ..... 6, 7—7
Лариса Мурович — Перша оранка жіноча ..... 6, 7—9
Віконце в піонерській хаті ..... 6, 7—9
Спогад бабусі ..... 6, 7—9
Петро Карпенко-Криниця — Є країна ..... 6, 7—11
Лариса Мурович — По біблійному ..... 6, 7—27
Лариса Мурович — Урожай ..... 9—8
Ганна Черінь — Українська сорочка ..... 10—14
Володимир Івасюк — „Червона рута" ..... 11—9 (музика і слова)
Лариса Мурович — „Нащадки піонерів" ..... 11—10
Григорій Сім'я — 16-те липня ..... 11—13
Григорій Сім'я — Українська хвиля 12-2
Ніна Рій — Рідна мова 12-7

Ювілеї, відзначення

Рацой Василь і Марія ..... 2—27 (60 літ подружнього життя)
Боднар Василь і Юстина ..... 2—29 (25 літ подружнього життя)
Лемко Стефан і Михайлина ..... 3—24 (50 літ подружнього життя)
Кругляк Вівіяна ..... 4—11 (ґрадуантка), Вінніпеґ, Ман.
Сиридюк Една ..... 4—26 (75-ти ліття), Вадіна, Саск.
О. Шнурко (90-ти ліття) ..... 4—27
Анастасія Колісник-Добромиль ..... 4—27 (80-ти ліття), Монтреаль, Квебек
Теслюк Антонія ..... 5—23 (почесна членка), Суррей, Б.К.
Доналд Марія (75 ліття) ..... 7, 8—27
Когуська Наталія (відзначення) ..... 9—10
Зараска Люба ..... 9—11 (Почесна Українка Року — управа КУК, Торонто)
Ґорецькі Ізидор і Анна ..... 9—23 (70 літ подружнього життя)
Д-р П. А. Кондра ..... 9—24 (80 ліття), Вінніпеґ, Ман.
Чередарик Катерина ..... 9—24 (урочисте відзначення), Ошава, Онт.
Петрів Іван і Анна ..... 11—27 (60-літній ювілей подружжя),

Нашим дітям

Віншування ..... 1—5
Лідія Гаєвська (слова і музика) — Сніжинки ..... 1—5
Л. Глібов (музика Я. Степового) — Зимова пісенька ..... 2—14
В. Григор'єв (малюнки) — Лис ..... 2—15
Т. Шевченко — Мені тринадцятий минало .. 3—18
Л. Глібов — Христос Воскрес ..... 4—21
Гаївки ..... 4—21
„Джерельце" — фолкльорно-етнографічний ансамбль ..... 4—21
Уляна Кравченко — Мамі ..... 5—19
Був собі журавель (дитяча пісня) ..... 5—19
В. Ладижець — Вийшло сонце на лужок 6-19
Г. Столярчук — Є у мене різні олівці ..... 6—19
В. Ладижець — Криниця ..... 7, 8—30
Марія Пригара — Тайна ..... 7, 8—31
Олександер Дзятко (вірш) ..... 7, 8—31
Іван Багряний — Рятуй мене, мамо ..... 9—21
Василь Шевчук — Орися ..... 10—28
Іван Багряний — Інженер ..... 11—24 (текст і ілюстрації)
Анастасія Міненко — „Ялинка" ..... 11—25 (сценка на свято Миколая)

Посмертні згадки

Катерина Колтуцька, Смокі Лейк, Ман. ..... 1—32
Анастасія Панасейко, Лондон, Онт. ..... 2—31
Петро Фідик, Мелфорт, Саск. ..... 2—31
Протоієрей Василь Бойчук, Едмонтон, Альта ..... 3—26
Марія Лазарук, Едмонтон, Альта ..... 3—29
Катерина Друль, Норт Бетелфорд, Саск. .... 5—26
Єлисавета Напастюк, Норт Бетелфорд, Саск. ..... 5—27
Анна Кісь, Вінніпеґ, Ман. ..... 5—28
Вікторія Стечишин, Ванкувер, Б.К. ..... 5—29
Катерина Кірстюк, Ванкувер, Б.К. ..... 5—29
Домна Давіденко, Лондон, Онт. ..... 5—29
Добр. Леонія Слюзар, Монтреаль, Квебек .. 5—30
Меланія Пігач, Саскатун, Саск. ..... 5—30
Форвин Богдан, Ванкувер, Б.К. ..... 5—30
Стефанія Ставична, Віндзор, Онт. ..... 6—29
Михаліна Далаврак, Веґревил, Альта ..... 6—29
Анастасія — Тася — Панасейко, Лондон, Онт. ..... 6—30
Володимир Сохацький, Саскатун, Саск. .... 6—30
Пожертви в пам'ять о. Бойчука, Едмонтон, Альта ..... 6—31
Анна Галик, Вотерфорд, Онт. ..... 7, 8—29
Володимир Сабат, Мелфорт, Саск. ..... 7, 8—29
Никола Пелеп'як, Гамільтон, Онт. ..... 9—28
Михайло Гомола, Ванкувер, Б.К. ..... 9—29
Теодора (Доця) Гаврисишин, Вінніпеґ, Ман. ..... 10—31
Протоієрей Василь Бойчук 12-12
Софія Данильчук 12-12
Марія Гребенюк 12-13

Світова Координаційна Виховно-освітня Рада — Куток порад: 4—7, 6—7, 7, 8—6, 10—9.

Листи до редакції

2—32, 2—33, 3—32 (Смачного!), 7, 8—32.

Річники англійської секції журналу будуть надруковані у січневому числі (число 1, 1992 р.)

БЛ. П. МАРІЯ ГРЕБЕНЮК

(Продовження з ст. 14)

Покійна залишила в глибокому смутку чотири дочки: Олю і Росил Викарс в Вікторії Б.К., Савелю і Кин Даналда в Калґарі Алта, Лесю Камерон у Ванкувері Б.К., Славку і Кароля Собкович у Вінніпезі Ман., 12 внуків, і 12 правнуків. Також залишила 10 братів: Михайла і Катерину — Мелвил Саск., Дмитра — Мелвил, Саск., Івана і Павліну — Едмонтон Алта, Василя і Филис — Торонто Онт., Ілька і Наталю — Миса Аризона, Андрія і Галину — Торонто Онт., Бориса і Анну — Едмонтон Алта, Юрка і Делорис — Мелвил Саск., Петра і Ненсі — Саскатун Саск. 6 сестер: Параскевію і Василя Скоробогач — Ґудів Саск., Анну і Михайла Думку — Ґудів Саск., Рузю Петлак — Мелвил Саск., Лесю і Николая Зварич — Саскатун Саск., Марту і Богдана Галик — Мелвил Саск., Елисавету і Стефана Савчин — Саскатун Саск.

Раніше померли — її батьки і муж Юрій (1976).

Труноносцями були: Юрко і Петро Козакевич, Богдан і Орест Скоробогач, Богдан Галик і Бринт Собкович.

В пам'ять покійної присутні зложили пожертви на церковні потреби і на фонд Рака. Родина зложила на фонд журналу „Промінь" 50.00 дол., на „Вісник" 50.00 дол., і на „Український Голос" 50.00 дол.

Нехай Господь Бог оселить душу спочилої Марії в Царстві Небеснім. Вічна їй пам'ять!

С. Собкович

БЛ. П. КАТЕРИНА ДРУЛЬ
НОРТ БЕТЕЛФОРД, САСК.

У першу річницю упокоєння нашої дорогої приятельки бл. п. **Катерини Друль** (упокоїлась 8-го грудня 1990 р.) даруємо в її пам'ять $45.00 на журнал „Промінь", який покійна завжди любила читати.

Нехай пам'ять про неї буде завжди світлою!

Приятельки: Марія Сонацька, Марія Гарасимів, Кароля Білик, Анна Завальська, Марія Завальська, Марія Саранчук-Котик, Ольга Бицкал, Савеля Нарко, Савеля Лазарович, Марія Присецька, Норт Бетелфорд, Саск.

БЛ. П. МИХАЙЛО ТКАЧУК
ЕДМОНТОН, АЛЬБЕРТА

В незабутню пам'ять нашого родича **Михайла Ткачука**, котрий упокоївся 19 жовтня 1991 року в Едмонтоні, даруємо $50.00 на журнал „Промінь", як нев'янучий вінок на його могилу.

Марія і Іван Воронюк
Саскатун, Саск.

БЛ. П. НАДІЯ ОМЕЛЬЧЕНКО
ГАМІЛЬТОН, ОНТ

ПОПРАВЛЕНЕ

Дня 24-го червня 1991 року з болем у серці ми прощали маму на Вічний спочинок бл. п. **Надію Омельченко.**

Напередодні дня народження і 80-го року життя прийшлось положити в **наших серцях** терновий вінок в незабутню пам'ять про нашу дорогу і любу маму.

Вічна їй пам'ять!

На журнал „Промінь" даруємо $33.00 на нев'янучий вінок покійної мами Надії.

Дочка Зіна і муж Віктор Новак

У світлу і незабутню пам'ять нашої дорогої і любої бабусі і прабаби бл. п. **Надії Омельченко**, яка упокоїлась дня 24-го червня в м. Гамільтон, Онтаріо, складаємо $50.00 на журнал „Промінь". Ця скромна пожертва на журнал „Промінь" — китиця квітів у її пам'ять.

Леся, Володимир, Наталка
і Степан Коробайло.
Галина, Іван і Джанатон Сагі.

PROMIN PRESS FUND

Our sincere thanks to the following subscribers and friends who have sent in donations to the Promin Press Fund. Whenever possible, we have included donations made through Memorial contributions as well. Your continued support is truly appreciated.

U.W.A.C. Lesia Ukrainka Branch, Winnipeg $1,000.00

U.W.A.C. Sophia Rusova Branch, Long Briar, Ont. 250.00
Mrs. Olena Dziubenko (Vancouver) 130.00
Dobr. Olga Boychuk (Edmonton) 100.00
Mrs. Mary Chyzowski (North Battleford, Sask.) 100.00
Stephanie and Yaroslav Kulba (Montreal) 100.00

Mrs. Alice Kripki and family (Meacham, Sask.) 66.00
Mrs. Pauline Lukianchuk (Edmonton) 66.00
U.W.A.C. Kniahynia Olha Branch, Vernon, B.C. 60.00

Mrs. Elizabeth Bilych (Winnipeg) 50.00
Mrs. Julia Hrynkiw (Dauphin) 50.00
Mrs. Mary Kenaschuk (Saskatoon) 50.00
Milko and Olena Klemetski (Roblin, Man.) 50.00
Mr. Bohdan Korney (Burlington, Ont.) 50.00
Mrs. Mary Pizak (Niagara Falls, Ont.) 50.00
Mrs. Shirley Sobkowicz (Winnipeg) 50.00
John and Katherine Zinyk (Sherwood Park, Alta.) 50.00

Dobr. Paraskeva Sydorenko (Brampton, Ont.) 48.00
Mrs. Mary Bogdan (Burnaby, B.C.) 45.00
Mrs. J. Nozenko (London, Ont.) 40.00
Walter and Mary Sochaski (Saskatoon) 40.00

Mrs. Nellie Krawchuk (Surrey, B.C.) 33.00
Mrs. Stella Sabat (Melfort, Sask.) 33.00
Mrs. Maria Prokipchuk (Winnipeg) 30.00

Mrs. Lena Glech (Scarborough, Ont.) 28.00
Anna and Wasyl Kindrachuk (Yellow Creek Sask) 25.00
Anna Mazur and family (Dauphin, Man.) ... 25.00
Peter and Stefka Pukhalyk (Sherwood Park, Alta.) 25.00
U.W.A.C. Lesia Ukrainka Branch, Waterford, Ont. 25.00
U.W.A.C. Olha Kobylianska Branch, Saskatoon, Sask. 25.00
Mrs. Olga Andrushko (Waterford, Ont.) 20.00
Dobr. Natalia Flak (Edmonton, Alta) 20.00

Mrs. Mary Mack (Ottawa, Ont.) 16.00
Mrs. Florence Pachkowski (Burnaby, B.C.) 16.00
Mrs. Jean Rudko and family (Bruderheim, Alta.) 16.00
Mrs. Olga Skehar (Winnipeg) 16.00
Mrs. Anna Matiyowsky and family (Oakburn, Man.) 15.00
Mr. Mike Sunak (Redwater, Alta.) 15.00
Mrs Effie Christiuk (Dufrost, Man.) 13.00

Mrs. S. Bodnarchuk-Manuck (Surrey, B.C.) 10.00

Mrs. Emilia Slusar (London, Ont.) 10.00
Mrs. Sylvia Uzwyshyn (Winnipeg) 10.00
Mrs. M. Zymowec (St. Leonard, Que.) 10.00
Mrs. Jessie Drul (Oakburn, Man.) 8.00
Mrs. Katherine Fidyk (Melfort, Sask.) 8.00
Mrs. M. Gonsow (Montreal, Que.) 8.00
Mrs. S. Medynski (St. Catharines, Ont.) 8.00
Mrs. Helen Shewchuk (Wakaw, Sask.) 8.00
Mrs. Annie Waranycia (Sydney, Nova Scotia) 8.00
Mrs. Anna Papish (Saskatoon) 3.00
Mrs. Iryna Petlura (Hamilton) 3.00

This above is a list of donations received and processed by November 12, 1991. The next listing will include those processed by **December 13, 1991.**

P 013 OCT 91
HAWRYSH MRS K
13705 BUENA VISTA RD
EDMONTON ALTA
T5R 5R5

ВИДАННЯ, ЯКІ МОЖНА НАБУТИ В ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ
В САСКАТУНІ, САСК.

РЕЛІГІЙНІ — **ЦІНА**

СВЯТА ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ, Прот. д-р І. Стус (FEAST DAYS OF THE ORTHODOX CHURCH) Bilingual 5.00

ІСТОРИЧНІ

ЧВЕРТЬ СТОЛІТТЯ (м'ягка обкладинка) 1.00

ПІВСТОЛІТТЯ НА ГРОМАДСЬКІЙ НИВІ, Н. Когуська (**A HALF-CENTYRY OF SERVICE TO THE COMMUNITY)** Bilingual **20.00**

НАРИСИ З УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ — 3 томи, С. Стечишин, С. Яременко, В. Ревуцький, І. Кейван (**ESSAYS FROM THE UKRAINIAN CULTURE)** Bilingual **10.00**

UKRAINIAN CANADIANA (English only) 10.00

ЛІТЕРАТУРА

НА ПОШАНУ ЛЕСІ УКРАЇНКИ 5.00

МИСТЕЦТВО

UKRAINIAN EMBROIDERY DESIGNS AND STITCHES (English only) 8.00

UKRAINIAN EMBROIDERY DESIGNS AND STITCHES (Sheets) 3.00

SPECIMEN EMBROIDERIES OF THE PEASANT HOME INDUSTRY IN BUKOVINIAN (Bilingual) 30.00

UKRAINIAN DAUGHTERS COOK BOOK Regina UWAC 12.00

UKRAINIAN WEAVING PATTERNS WITH INSTRUCTIONS by Doris Elizabeth Yanda 35.00

ПРОГРАМИ

НА КРИЛАХ ПІСЕНЬ, ПІСНІ З НОТАМИ, слова Л. Українки 5.00

ЗБІРНИК МАТЕРІЯЛІВ НА 100-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ Л. УКРАЇНКИ 10.00

ДИТЯЧА ЛІТЕРАТУРА

П'ЄСИ ДЛЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ 1.00

ДИВИСЬ-СЛУХАЙ-ГОВОРИ С. Василишин Кн. 1, 2, 3 ..... 5.00

ЗБІРНИК ДЛЯ ДІТЕЙ, А. Данилович 5.00

РЕЛІГІЙНІ ПІСНІ ДЛЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ, П. Пауш 1.00

ДУХОВНІ ПІСНІ 4.00

PROMOTIONAL SUPPLIES

ПОРТРЕТИ Л. УКРАЇНКИ, О. КОБИЛЯНСЬКОЇ ..... each 1.00

ПРАПОРИ З ІМ'ЯМ ВІДДІЛУ НА СТРІЧЦІ 35.00

ГРАМОТИ: 25-літ, Почесні, бланки грамот- можна висувати роки 1.75, 2.75, 3.00

SMOLOSKYPS 10.00

SPOONS WITH SMOLOSKYP 5.00

HASTI NOTES AND ENVELOPS WITH SMOLOSKYP INSIGNIA ..... Doz. 3.00

PLACE CARDS WITH SMOLOSKYP INSIGNIA ..... 50 cards 10.00

SERVIETTES WITH SMOLOSKYP INSIGNIA ..... 18 штук і Tax 2.75

POST CARDS: St. Volodymyr, St. Olha, St. Volodymyr and St. Olha ..... each 0.50

VIDEO CASETTE: V.C.R. 100th ANNIVERSARY UKRAINIAN WOMEN'S MOVEMENT Part I English only 20.00